

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ชานันท์ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้นเพื่อสวัสดิภาพของเด็กและ
เยาวชน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการ
ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน
พ.ศ. ๒๕๕๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในท้องที่ใดที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเปิดดำเนินการแล้ว บรรดาบทกฎหมาย
กฎ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีข้อความแย้งหรือขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับในท้องที่
นั้นในส่วนที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์

"เขาวชน" หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่ให้หมายความถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส

"คดีธรรมดา" หมายความว่า คดีอื่น ๆ นอกจากคดีที่พิจารณาในภาคที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเขาวชน

"ศาลคดีเด็กและเขาวชน" หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเขาวชนกลาง ศาลคดีเด็กและเขาวชนประจำจังหวัด หรือแผนกคดีเด็กและเขาวชนในศาลจังหวัดซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัตินี้

"ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเขาวชน" หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเขาวชน ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเขาวชน และศาลฎีกาแผนกคดีเด็กและเขาวชน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัตินี้

"สถานพินิจ" หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเขาวชน

"คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก" หมายความว่า คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเขาวชน

"พนักงานคุมประพฤติ" หมายความว่า พนักงานควบคุมและสอดส่องความประพฤติของ เด็กและเขาวชนตามที่มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ศาลคดีเด็กและเขาวชน

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเขาวชนกลางขึ้นในจังหวัดพระนครภายในหนึ่งร้อย

แปดสิบวันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และจะเปิดดำเนินการได้เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้จัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาลจังหวัดทุกศาล แผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดใดจะเปิดดำเนินการได้เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีเขตอำนาจตลอดจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี และให้แผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับศาลที่ตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนนั้น

ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นศาลยุติธรรมชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๘ ถ้าจะตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดขึ้นในจังหวัดใด ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจของศาลนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่ตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดขึ้นในจังหวัดที่ไม่มีพระราชกฤษฎีกาให้เปิดดำเนินการแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดขึ้นตามความในมาตรา ๖ แล้ว ให้แผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดนั้น เดิมดำเนินการและให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณาพิเคราะห์ในศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัด

มาตรา ๘ * ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจเช่นเดียวกับศาลจังหวัดในคดีดังต่อไปนี้

* มาตราที่ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๓ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๔ เดิมมีความว่า "ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจเช่นเดียวกับศาลจังหวัดในคดีดังต่อไปนี้

(๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และ

คดี (๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และคดีอาญาซึ่งศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ไต่ถามตามความในมาตรา ๕ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเยาวชนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์ ซึ่งจะต้องบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๑๕๒๐ , ๑๕๒๓, ๑๕๒๗ มาตรา ๑๕๒๘ มาตรา ๑๕๒๙ มาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๘(๒) มาตรา ๑๕๓๙(๔) มาตรา ๑๕๔๖ มาตรา ๑๕๔๗ มาตรา ๑๕๕๒ มาตรา ๑๕๕๓ มาตรา ๑๕๕๕ มาตรา ๑๕๕๖ มาตรา ๑๕๖๑ มาตรา ๑๕๖๒ มาตรา ๑๕๖๓ มาตรา ๑๕๖๔ มาตรา ๑๕๖๕ มาตรา ๑๕๖๖ มาตรา ๑๕๖๗ มาตรา ๑๕๗๐(๕) มาตรา ๑๕๘๔ มาตรา ๑๕๘๕ มาตรา ๑๕๘๖ มาตรา ๑๕๘๗ มาตรา ๑๕๘๘ มาตรา ๑๖๑๐ มาตรา ๑๖๑๑ และ มาตรา ๑๖๘๒

(๓) คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับตัวเด็กและเยาวชนตามบทบัญญัติของ

อาญาที่มีข้อหาว่าบุคคลอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปแต่ยังไม่เกินกว่ายี่สิบปีกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ซึ่งศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ไต่ถามตามความในมาตรา ๕ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเยาวชนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์ ซึ่งจะต้องบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๗ มาตรา ๑๕๒๐ มาตรา ๑๕๒๓ มาตรา ๑๕๒๗ มาตรา ๑๕๒๘ มาตรา ๑๕๒๙ มาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๘(๒) มาตรา ๑๕๔๖ มาตรา ๑๕๔๗ มาตรา ๑๕๕๒ มาตรา ๑๕๕๓ มาตรา ๑๕๕๕ มาตรา ๑๕๕๖ มาตรา ๑๕๖๑ มาตรา ๑๕๖๒ มาตรา ๑๕๖๔ มาตรา ๑๕๖๕ มาตรา ๑๕๖๖ มาตรา ๑๕๖๗ มาตรา ๑๕๘๔ มาตรา ๑๖๑๐ มาตรา ๑๖๑๑ และมาตรา ๑๖๘๒

(๓) คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับตัวเด็กและเยาวชน การมทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเด็กและนักเรียน และกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชน

กฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเด็กและนักเรียน และกฎหมายอื่น ๆ
ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชน"

มาตรา ๕ * ในกรณีที่บุคคลอายุยังไม่ครบสิบปีซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส
กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี
ธรรมดา ถ้าศาลนั้นเห็นว่าร่างกายจิตใจของบุคคลผู้นั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเยาวชน ก็ให้มี
อำนาจสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาในศาลคดีเด็กและเยาวชนที่มีอำนาจ

มาตรา ๑๐ ในท้องที่ที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเปิดดำเนินการแล้ว ห้ามมิให้ศาล
ชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นพิจารณาพิพากษาคดีอาญาหรือคดีแพ่งซึ่งอยู่ในอำนาจศาลคดีเด็กและเยาวชน
ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป
หรือบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส ให้แยกพิจารณาพิพากษาเด็กหรือเยาวชนในศาลคดีเด็ก
และเยาวชน เว้นแต่ศาลเห็นว่าน่าจะไต่พิจารณาเห็นสมควร และมีคำสั่งให้รวมการพิจารณา
พิพากษาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ในกรณีที่ศาลธรรมดาเป็นผู้พิจารณาพิพากษาเด็กหรือ
เยาวชน ให้ศาลธรรมคามีอำนาจดำเนินการลงโทษและใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่
บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๑๑ คดีที่พิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนอยู่แล้วนั้น
ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จจำนวน แม้ว่าในระหว่างพิจารณาจำเลยจะ
มีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์หรือสิบแปดปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรสแล้วก็ตาม และ

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๔ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๕ ในกรณีที่บุคคลอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปแต่ยังไม่เกินกว่าสิบปีซึ่งยังไม่บรรลุนิติ
ภาวะด้วยการสมรสกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา
เห็นว่าร่างกายหรือจิตใจของบุคคลผู้นั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเยาวชนก็ให้ศาลนั้นมีอำนาจสั่งให้โอน
คดีไปพิจารณาในศาลคดีเด็กและเยาวชนที่มีอำนาจ

ถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชนหรือศาลฎีกาแผนกคดีเด็กและ
เยาวชนเป็นผู้พิจารณาพิพากษาและมีอำนาจลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนเสมือน
หนึ่งจำเลยยังเป็นเยาวชนอยู่

มาตรา ๑๒ การพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาและศาลที่มี
อำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนนั้นให้เป็นอันใช้ได้ แม้ความจริงจะปรากฏในภายหลังว่าข้อ
เท็จจริงในเรื่องอายุหรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสของบุคคลที่เกี่ยวข้องจะผิดไป ซึ่งถ้า
ปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลนั้น ๆ ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาก็ตาม

ถ้าความจริงดังกล่าวในวรรคก่อนปรากฏขึ้นในระหว่างพิจารณา ไม่ว่าในศาลชั้นต้น
ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา ให้ศาลนั้น ๆ โอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๓ ศาลคดีเด็กและเยาวชนทุกศาลให้มีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบตาม
จำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นสมควร

มาตรา ๑๔ ให้มีอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางหนึ่งคน และให้มีผู้พิพากษา
หัวหน้าศาลในศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดศาลละหนึ่งคน

ในกรณีที่จัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาลจังหวัด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าแผนก
คดีเด็กและเยาวชนหนึ่งคน และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้พิพากษาหัวหน้าแผนก
คดีเด็กและเยาวชนเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชน

เมื่อตำแหน่งอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางว่างลง หรือเมื่ออธิบดีศาลไม่อยู่
ปฏิบัติหน้าที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะกำหนดให้ผู้พิพากษาคนหนึ่ง เป็นผู้ทำการแทนชั่วคราว
ก็ได้

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนว่างลง หรือเมื่อผู้พิพากษาหัวหน้า
ศาลคดีเด็กและเยาวชนไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลหรือในแผนกนั้นเป็นผู้ทำการ
แทนชั่วคราว

มาตรา ๑๕ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษา

ศาสตราจารย์เด็กและเยาวชน จะไ้ตรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นจากราชการคู่ตากการสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ มีงมีอธียาศัยและความประพฤดิเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน

ผู้พิพากษาศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนจะเป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นอันศาลโลกศาลหนึ่งด้วย
ก็ได้

*
มาตรา ๑๖ อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษา

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาสตราจารย์เด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๖) พ.ร.บ. ๒๕๐๒
มาตรา ๖ โดยใ้ความใหม่แทน

มาตรา ๑๖ เดิมมีความว่า "อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาและข้าหลวงยุติธรรม ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชธรรมนูญศาลยุติธรรม และในกรณีที่เหมาะสม จะมอบให้ข้าหลวงยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้

อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลางเป็นผู้รับผิดชอบในงานของศาสตราจารย์เด็กและเยาวชน
ทั่วราชอาณาจักร

อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลางเป็นผู้รับผิดชอบในงานของสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ตลอดจนโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และหน่วยราชการบรรดาที่จะไ้จัดตั้งขึ้นให้อยู่ในความรับผิดชอบของอธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความในวรรคนี้ ให้อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลางมีฐานะเสมือนอธิบดีตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ให้อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมหรือสถานพยาบาลเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องท้าวากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ในกรณีเช่นว่านี้ให้อธิบดีศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจควบคุมดูแลโรงเรียนหรือสถานดังกล่าวแล้ว และให้มีอำนาจที่จะเพิกถอนใบอนุญาตที่ไ้ออกให้ขึ้นไ้ด้วย"

และอธิบดีผู้พิพากษาภาคตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง เป็นผู้รับผิดชอบในงานของศาลคดีเด็กและ
เยาวชนทั่วราชอาณาจักร

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง เป็นผู้รับผิดชอบในงานของสถานพินิจ^๑ ทั่วราชอาณาจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความในวรรคนี้ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีฐานะ
เสมือนอธิบดีตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

เมื่อเห็นสมควรอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางจะมอบให้อธิบดีผู้พิพากษาภาค
ปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้ แล้วรายงานไปยังกระทรวงยุติธรรม

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจควบคุมดูแลสำนักงานของคณะกรรมการ
พิทักษ์คุ้มครองเด็ก

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงเรียน
หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็ก หรือเยาวชน ซึ่งต้องหาหรือกระทำ
การอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และมีอำนาจควบคุมดูแลโรงเรียนหรือสถานดังกล่าวแล้ว รวม
ทั้งมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้ในคราว

มาตรา ๑๗ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
มาตรา ๑๘* ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ ศาลคดีเด็กและเยาวชนต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อย

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๖ โดยข้อความใหม่แทน

มาตรา ๑๘ เดิมมีความว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ ศาลคดีเด็กและเยาวชนต้องมีผู้
พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคน และผู้พิพากษาสมทบอีกสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นสตรีหนึ่งคน จึง
จะเริ่มองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้เต็มอำนาจศาล"

กว่าสองคน และผู้พิพากษาสมทบอีกสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้อง เป็นสตรีหนึ่งคน จึง เป็นองค์คณะ
พิจารณาคดีใด ส่วนการพิพากษาคดีนั้น ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบที่เป็นองค์คณะพิจารณาที่มี
เสียงข้างมากเป็นองค์คณะพิพากษาคดีใด

มาตรา ๑๕ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษา
ศาลคดีเด็กและเยาวชนคนใดคนหนึ่งมีอำนาจตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่ง
พระราชบัญญัติยุติธรรม แต่ต่ออธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดี
เด็กและเยาวชน เห็นว่าคดีมีลักษณะอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบหนึ่งคนนั่งพิจารณาร่วมกับ
ตนเองหรือผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นองค์คณะก็ได้ และมีให้องค์คณะเห็น
ว่ามีอำนาจตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติยุติธรรม

มาตรา ๒๐ ผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน จะโคจรพระกรุณาไปรุดเกล้าฯ
แห่งตั้งขึ้นจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
คัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
  - (๒) มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวข้องกับ การสงเคราะห์
หรืออบรมเด็กมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
  - (๓) ใ้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลคดีเด็กและเยาวชน
และหน้าที่ตุลาการมาแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
  - (๔) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการฝ่ายตุลาการสามัญ
ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่าย
ตุลาการ เว้นแต่ในเรื่องพื้นความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- บุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบนั้น ต้องมีข้าราชการประจำ
ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา หรือทนายความ

ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้
ผู้แทนตำแหน่งไปแล้วให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบจะต้องสอบานหรือปฏิบัติงานชั่วคราวหน้าอธิบดีศาล หรือ
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนซึ่งตนจะเข้าสังกัด แล้วแต่กรณีว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วย
ความเที่ยงธรรมและรักษาความลับในราชการ

มาตรา ๒๑ ผู้พิพากษาสมทบเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำงานฝ่ายตุลาการตามความหมาย
ของกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๒๒ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่งในกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ออกตามวาระหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐
- (๒) ทาย
- (๓) ลาออก
- (๔) หมดอายุ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
- (๖) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกเพราะขาดการปฏิบัติหน้าที่รวมเวลาที่

กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือเพราะกระทำกรใด ๆ อันเป็นเหตุที่ข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการอาจต้องถูกลดอันดับจากตำแหน่งได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๒๓ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็ก
และเยาวชน แล้วแต่กรณี กำหนดเวรซึ่งผู้พิพากษาสมทบจะต้องปฏิบัติกร ผู้พิพากษาสมทบหนึ่ง
พิจารณาคดีเรื่องใดจะต้องพิจารณาคดีเรื่องนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ เว้นแต่เจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็น
อย่างอื่น ในกรณีเช่นนี้ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลกำหนด
ให้ผู้พิพากษาสมทบคนอื่นเข้าปฏิบัติกรแทน

ผู้พิพากษาสมทบให้ได้รับค่าช่วยการตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการมาใช้
บังคับแก่อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน
และข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๒๕ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีฐานะ สิทธิ และหน้าที่เช่นเดียวกับ
อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและ
กฎหมายอื่น

ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนมีฐานะ สิทธิ และหน้าที่เช่นเดียวกับผู้
พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นต้นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและ
กฎหมายอื่น

ให้ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนมีฐานะ สิทธิ และหน้าที่เช่นเดียวกับผู้พิพากษา
ศาลชั้นต้น ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๖ วิธีพิจารณาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชน ให้
เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

หมวด ๒

อุทธรณ์

มาตรา ๕๗* คดีที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วนั้น ให้อุทธรณ์

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๗ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๕๗ เดิมมีความว่า "คดีที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว
นั้น ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ได้เหมือนอย่างคดีธรรมดาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา
ความ เว้นแต่

- (๑) กรณีที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งตามมาตรา ๕๗ (๑) แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

ไปยังศาลอุทธรณ์ได้เหมือนอย่างคดีธรรมดา ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ
เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งตามมาตรา ๓๔ (๑) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๓๑ เว้น
แต่ในกรณีที่การใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นการพิพากษา หรือมีคำสั่งให้ส่งเด็กและ
เยาวชนไปเพื่อการกัก และอบรมมีกำหนดระยะเวลาจำกัดและอบรมเกินสามปี

(๓) ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๓๒

มาตรา ๒๕ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์จัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาล
อุทธรณ์แผนกเดียว หรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการอุทธรณ์จาก
ศาลคดีเด็กและเยาวชน

(๒) กรณีที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เฆี่ยน

(๓) กรณีที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งไปควบคุมตัวไว้ยังสถานพินิจหรือสำนักงาน
ของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก

(๔) กรณีที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้กักขังไว้ไม่เกินสามปี

(๕) กรณีที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งตามมาตรา ๓๒

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒
มาตรา ๕ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๒๕ เดิมมีความว่า "ให้อธิบดีศาลอุทธรณ์จัดตั้ง แผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้น
ในศาลอุทธรณ์แผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการอุทธรณ์
จากศาลคดีเด็กและเยาวชน

หมวด ๓

ฎีกา

มาตรา ๒๕ คดีที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชนได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วนั้น ให้ฎีกาไปยังศาลฎีกาได้เหมือนอย่างคดีธรรมดาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ เว้นแต่กรณีที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามความในมาตรา ๒๓

มาตรา ๓๐ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาลฎีกาแผนกเด็กและเยาวชนหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการฎีกาจากศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชน

หมวด ๔

การลงโทษ การเปลี่ยนโทษ และการใช้วิธีการ
สำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๑ * ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติใหม่

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๔ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๓๑ เดิมมีความว่า "ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติ
นี้ให้มีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนดังต่อไปนี้แทนการลงโทษอาญาได้ คือ

(๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือโทษกักกันเป็นการกักขังเด็กและเยาวชน ซึ่งจะต้องกักขังใน
สถานที่ที่มีไข้เรือนจำ เป็นเวลาตามที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้น
มีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

(๒) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและ
อบรมเด็กเป็นเวลาตามที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่
ปีบริบูรณ์

อำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้แทนการลงโทษอาญา หรือวิธีการเพื่อความ
ปลอดภัยได้ คือ

(๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความสงบเรียบร้อย เฉพาะการกักกันเป็นการกักและ
อบรม ซึ่งจะต้องกักและอบรมในสถานที่ที่มีไข้เรือนจำเป็นเวลาตามที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกิน
กว่าเวลาที่ผู้นั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

(๒) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมเป็นเวลา
ตามที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าเวลาที่ผู้นั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

(๓) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการเขียนต่อหน้าศาลไม่เกินสิบสองที่
หลักเกณฑ์วิธีกักและอบรมและการเขียนเด็กและเยาวชนให้ เป็นไปตามกฎกระทรวง
ในกรณีศาลเห็นว่าควร จะควบคุมตัวไว้ภายหลังที่ผู้นั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้ว ให้
ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

---

(๓) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการเขียนต่อหน้าศาลไม่เกินสิบสองที่
หลักเกณฑ์วิธีกักขังและการเขียนเด็กและเยาวชนให้ เป็นไปตามกฎกระทรวง
ในกรณีที่ศาลเห็นว่าควร จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ภายหลังที่เด็กหรือเยาวชนนั้น
มีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้ว ให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปจำคุกไว้
ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๓๒ * การกำหนดเวลาดักและอบรม และการส่ง เด็กหรือเยาวชนไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมนั้น ศาลจะพิจารณากำหนดแต่เพียงระยะเวลาขั้นต่ำ และขั้นสูงสุดไว้

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๑๐ โดยไขความใหม่แทน

มาตรา ๓๒ เดิมมีความว่า "การกำหนดเวลาดักซึ่งเด็กหรือเยาวชนและการส่ง เด็ก หรือเยาวชนไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมนั้น ศาลจะพิจารณากำหนดแต่เพียงระยะเวลา ขั้นต่ำและขั้นสูงสุดไว้ ซึ่งภายในระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงสุดดังกล่าวแล้ว ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือ เยาวชนไปโดยปราศจากเงื่อนไขหรือภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ดังต่อไปนี้ก็ได้ คือ

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือห้องที่ใด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือ เยาวชนประพฤติชั่ว เช่น โรงหนังโสเภณี สถานที่ที่เล่นการพนัน สถานที่สูบบุหรี่ หรือจำหน่ายของมีเมา

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่จะมีเหตุ จำเป็น

(๓) ห้ามมิ ให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคลหรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็น ไม่สมควร

(๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือ เยาวชนนั้น ประพฤติชั่ว

(๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษาหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

ในกรณีศาลกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา นี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ มีอำนาจสอดส่องด้วย

ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งศาลกำหนดไว้ ศาลมี

ซึ่งภายในระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงดังกล่าวแล้วกล่าวจะปล่อยตัวเด็ก หรือเยาวชนไปโดยปราศจากเงื่อนไข หรือภายในเงื่อนไขใด ๆ ดังต่อไปนี้ก็ได้ คือ

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่ หรือห้องที่ใด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติชั่ว

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น

(๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคลหรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร

(๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติชั่ว

(๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล หรือพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา หรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

ในกรณีที่ศาลกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรานี้ ให้พนักงานคุมประพฤตินำอำนาจสอดส่องควบคุม

ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งที่ศาลกำหนดไว้ ศาลมีอำนาจออกหมายเรียก หรือหมายจับเด็ก หรือเยาวชนนั้นมาตักเตือน หรือส่งเด็กหรือเยาวชนนั้นไปกักและอบรม หรือส่งตัวไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมเป็นระยะเวลาไม่เกินกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๓ ในการรอกำหนดโทษหรือรอกำหนดลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา

อำนาจออกหมายเรียกหรือหมายจับเด็กหรือเยาวชนนั้นมาตักเตือน หรือส่งเด็กหรือเยาวชนนั้นไปกักขังหรือส่งตัวไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมเป็นระยะเวลาไม่เกินกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้

นี้ ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจสั่งรื้อการกำหนดโทษหรือรื้อการลงโทษเด็กหรือเยาวชน
แม้ว่า

- (๑) เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่เคยถูกศาลพิพากษาว่าได้กระทำความผิด
- (๒) โทษอาญาที่ควรจะลงแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นโทษอาญาประเภทอื่นนอกจาก

โทษจำคุก

- (๓) ในกรณีที่ เป็นโทษจำคุก กำหนดโทษจำคุกจะมากกว่าสองปี

มาตรา ๓๔ * ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็ก หรือ
เยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมในสถานพินิจสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและ
คุ้มครองเด็ก โรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมเป็นกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกิน
หนึ่งปี

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ คดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนที่กำลังพิจารณา
อยู่ในศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาในขณะที่เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนนี้ ให้ศาลที่พิจารณา
คดีธรรมดานั้นพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ แต่ถ้าศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาเห็นสมควรจะให้โอน
คดีนั้นไปให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาพิพากษาให้โอนไปได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

* มาตรา nàyยกเลิกโดย พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
มาตรา ๑๑ โดยข้อความใหม่แทน

มาตรา ๓๔ เดิมมีความว่า "ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้ศาลสั่ง
จำคุกเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมในสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการ
พินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรม เป็นกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร ซึ่งต้อง
ไม่เกินหนึ่งปี"

พระราชบัญญัติ

วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ชานีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการ

ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

พ.ศ. ๒๕๕๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ

เบกนาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเฉพาะในท้องที่ที่ได้เปิดดำเนินการศาลคดีเด็ก

และเยาวชนแล้วตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า เด็กตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

"เยาวชน" หมายความว่า เยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและ

เยาวชน

"ผู้ใหญ่" หมายความว่า บุคคลอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว

"ศาลคดีเด็กและเยาวชน" หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชนตามกฎหมายว่า

ด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

"ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน" หมายความว่า ศาลที่มีอำนาจพิจารณา
คดีเด็กและเยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

"คดีธรรมดา" หมายความว่า คดีอื่น ๆ นอกจากคดีที่พิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณา
คดีเด็กและเยาวชน

"สถานพินิจ" หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ

"พนักงานคุมประพฤติ" หมายความว่า พนักงานควบคุมและสอดส่องความประพฤติ
ของเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่กรณีเกี่ยวกับเรื่อง เด็กและ
เยาวชนเท่าที่ไม่แย้งหรือขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็ก
และเยาวชน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่เกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

มาตรา ๗ * สถานพินิจตั้งกักอยู่ในกระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู

* มาตรา nàyยกเลิกโดย พ.ร.บ. คดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖

มาตรา ๘ โคโยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๙ แก้ไขมีความว่า "ให้มีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กอยู่ในบังคับบัญชาของผู้ว่า

อำนาจการสถานพินิจเป็นศูนย์กลาง

สถานพินิจจะจัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด และมีเขตอำนาจเพียงใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีจำเป็นเพื่อสืบเสาะและรวบรวมข้อเท็จจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ (๑) (๒) (๘) (๑๐) หรือเพื่อสอดส่องความประพฤติของ เด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งของศาล หรือปฏิบัติการอื่นใดตามคำสั่ง หรือคำพิพากษาของศาล ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือพนักงานคุมประพฤติ มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนอกเขตอำนาจใด

มาตรา ๘ ในท้องที่ที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเปิดดำเนินการ และมีได้อยู่ในเขตอำนาจของสถานพินิจที่ใดจัดตั้งขึ้นแล้ว ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ประกอบด้วยข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นประธานโดยตำแหน่ง และนายกเทศมนตรีนครหรือเมือง สาธารณสุขจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และอำนาจหน้าที่ที่ตนเองเกี่ยวข้องกันตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาและให้มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีใจปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นพนักงานคุมประพฤติตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและพนักงานอื่นตามที่เห็นสมควร

นวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

สถานพินิจจะจัดตั้งขึ้น ณ ที่ใดและมีเขตอำนาจเพียงใดให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาและให้สถานพินิจสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๘ * ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมาย

มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖

มาตรา ๘ โดยข้อความใหม่แทน

มาตรา ๘ เก็บมีความว่า "ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นและโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจเรื่อง อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และของบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาล

(๒) ควบคุมเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ในระหว่างที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาคดี ในกรณีที่ต้องควบคุม

(๓) ให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กและเยาวชนในระหว่างที่มีการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือระหว่างการควบคุมตัวในสถานพินิจ

(๔) ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน ตามคำสั่งศาลซึ่งสั่งตามความในกฎหมายลักษณะอาญา

(๕) ให้การศึกษาและทำการอบรมสั่งสอนที่ควร รมแก่เด็กและ เยาวชนที่อยู่ในความควบคุม

(๖) สอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน และบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่ง เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่

(๗) ทำหน้าที่กำกับพนักงานคุมประพฤติ ในกรณีที่ได้รับคำสั่งหรือการกำหนดโทษหรือการลง โทษแก่เด็กหรือ เยาวชนตามความในกฎหมายลักษณะอาญา

(๘) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ต่อศาล ในกรณีที่ศาลจะต้องบังคับใช้ประ

ศาล

(๕) ให้การศึกษาและทำการอบรมสั่งสอนที่ธรรมแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความ

ความคุม :

(๖) สอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งศาลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน และบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่

(๗) ทำหน้าที่กำกับพนักงานคุมประพฤติในกรณีที่ศาลสั่งรอกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษแก่เด็กหรือเยาวชนตามความในประมวลกฎหมายอาญา

(๘) รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ต่อศาล ในกรณีที่ศาลจะต้องบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๑๕๓๐ มาตรา ๑๕๓๓ มาตรา ๑๕๓๗ มาตรา ๑๕๓๘ มาตรา ๑๕๓๙ มาตรา ๑๕๓๘(๖) มาตรา ๑๕๓๙(๘) มาตรา ๑๕๔๖ มาตรา ๑๕๔๗ มาตรา ๑๕๔๘ มาตรา ๑๕๕๓ มาตรา ๑๕๕๕ มาตรา ๑๕๕๖ มาตรา ๑๕๖๑ มาตรา ๑๕๖๒ มาตรา ๑๕๖๓ มาตรา ๑๕๖๔ มาตรา ๑๕๖๕ มาตรา ๑๕๖๖ มาตรา ๑๕๖๗ มาตรา ๑๕๗๐(๕) มาตรา ๑๕๗๔ มาตรา ๑๕๗๕ มาตรา ๑๕๗๖ มาตรา ๑๕๗๗ มาตรา ๑๕๘๐ มาตรา ๑๖๑๐ มาตรา ๑๖๑๑ และมาตรา ๑๖๕๒

(๙) ศึกษาคนคว่ำถึงสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนโดยทั่วไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชนและเผยแพร่วิธีป้องกัน หรือทำให้ลดน้อยลง ซึ่งการกระทำของเด็กและเยาวชนที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด

(๑๐) กระทำการตามความจำเป็นให้ทราบความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนที่ถูกปลดปล่อยไปแล้วจากสถานพินิจสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรม เพื่อให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย การครองชีพและการศึกษาเท่าที่จะทำได้

(๑๑) คำวินิจฉัยการอันทำนองเกี่ยวกับที่กล่าวข้างต้น ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์ เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจ และสำนักงานของคณะกรรมการพินิจ และคุ้มครอง เด็กตามที่เห็น

 ๑๐
 มาตรา ๕ โภคใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๑๐ เดิมมีความว่า "ให้มีคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับ สถานพินิจและสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง เด็กแต่ละแห่ง มีหน้าที่

- (๑) ให้คำปรึกษาหารือแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง เด็ก
- (๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจ และคุ้มครอง เด็ก เมื่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน

คณะกรรมการนี้ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานพินิจหรือข้าหลวงประจำจังหวัด แดว แคนอร์ดี เป็นประธานโดยตำแหน่งและบุคคลอื่นซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจากผู้นั้น ที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจของสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง เด็ก และ เป็นผู้ที่มีความสนใจในสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนเป็นกรรมการ แต่ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้ศึกษา และผู้ศึกษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นกรร มการ

กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่ในวาระเริ่มแรกเมื่อ กรบหนึ่งปีแล้ว ให้กรรมการจับสลากออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่ง

กรรมการพ้นจากตำแหน่งอาจถูกแต่งตั้งให้ เป็นกรร มการอีกได้

ถ้ามีตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระให้แต่งตั้งกรรมการขึ้นแทน กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นแทนนี้ให้ดำรงตำแหน่ง เพียง เท่า เวลารวมของผู้ที่ตนแทน

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีสิทธิ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการสงเคราะห์ เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจและสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง เด็กทุกคณะ เพื่อ ชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้"

สมควร เพื่อทำหน้าที่

(๑) ให้คำปรึกษาหารือแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง

เด็ก

(๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง

เด็ก เมื่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ ถ้าตำแหน่งว่างลงจนถึงกำหนดวาระ จะแต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนก็ได้ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ที่แทน

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสถานพินิจและพนักงานอื่นของสถานพินิจและของสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง

เด็ก

ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและพนักงานอื่นของสถานพินิจ และของสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กตามที่จะได้มีกฎกระทรวงระบุตำแหน่งไว้ เป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ในบังคับบัญชาของอธิบดีศาลเด็กและเยาวชนกลาง

มาตรา ๑๒ ให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมประพฤติ พนักงานสังคมสงเคราะห์ พนักงานคดี และพนักงานอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร

การแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจออกเป็นสาขาต่าง ๆ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ฎีกา

มาตรา ๑๓ ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวง ตลอดจนการปกครองบังคับบัญชาพนักงานของสถานนั้น และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ อำนาจที่จะออกกฎหมายให้พนักงานคุมประพฤติไปดำเนินการตาม มาตรา ๑๔ และอำนาจอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ใน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่านี้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสถานพินิจและให้มีอำนาจคงค่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของ เด็กหรือเยาวชนที่ ท้องหวาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด หรือของบุคคลหนึ่งเด็กหรือเยาวชนเห็นว่านั้น อาศัยอยู่ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับ เพื่อสืบเสาะและรวบรวมข้อเท็จจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕

(๑) ในเมื่อมีหมายของศาลหรือของผู้อำนวยการสถานพินิจและมีอำนาจสอบถามบุคคลหนึ่งอยู่ในที่ นั้นเกี่ยวกับ เรื่องที่ต้องสืบเสาะข้อเท็จจริงนั้น

(๒) สอบถามครู อาจารย์ หรือผู้จัดการโรงเรียนเกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญาของเด็กหรือเยาวชนที่ท้องหวาว่ากระทำการ อันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และ ถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้บุคคลเหล่านั้นทำรายงานเกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าวแล้วก็ได้

(๓) เรียกบุคคลใด ๆ ที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เรื่องคงระบุไว้ในมาตรา ๕ (๑) มาสอบถามหรือปฏิญาณตัวและให้ถ้อยคำ

(๔) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานเกี่ยวกับ เรื่องคงระบุไว้ในมาตรา ๕ (๑)

(๕) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือ เยาวชนอาศัยอยู่ ในเรื่องการเลี้ยงดูอบรมและสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน

(๖) คำเนิการคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนรอการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษและรอการลงโทษเด็กหรือเยาวชนไว้ความกฎหมายลักษณะอาญา และไ้มีการจัด ทั้งสถานพินิจหรือสำนักงานของ คณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง เด็กสำหรับ เขตอำนาจแห่งศาลนั้น แล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติเป็น เจ้าพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๑๖ * ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ หรือ

-----
* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาความคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ใหญ่ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการ พินิจและคุ้มครองเด็กมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออกเขียน ได้ มีอาชีพหรือวิชาชีพ หรือให้ปฏิบัติกิจการงานอื่นใด เพื่อมิให้มีเวลาดำเนินไปให้เหมาะสมกับจิตใจ และสุขภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น

มาตรา ๖ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๑๖ เดิมมีความว่า "ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของ สถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ใหญ่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือ คณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง เด็กมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออกเขียน ได้ มีอาชีพหรือวิชาชีพหรือให้ปฏิบัติกิจการงานอื่นใด เพื่อมิให้มีเวลาดำเนินไปให้เหมาะสมกับจิตใจและสุขภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น

(๒) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความ ควบคุม

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมายประพฤติ ขั่ว หรือกระทำความผิดวินัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ส่งเด็กหรือเยาวชนที่มีความประพฤติเลวร้าย อันจะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชน อื่น ไปกักไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำ

(๕) อนุญาตให้เด็ก หรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการ พินิจและคุ้มครองเด็กเป็นครั้งคราวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของ เด็กและเยาวชนที่อยู่ใน
ความควบคุม

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมาย
ประพฤติก้าว หรือกระทำความผิดวินัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ส่ง เด็กหรือเยาวชนที่มีความประพฤติเลวร้ายอันจะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชน
อื่น ไปกักไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำ

(๕) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการ
พินิจและคุ้มครองเด็กเป็นครั้งคราวตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่ง เด็กขาดแล้ว
ออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและ
คุ้มครองเด็ก ตามที่อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและ
เยาวชน แล้วแต่กรณี ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๑๗ ทัดหนที่จะลงแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือ
สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กใหม่กึ่งต่อไปนี้

- (๑) เปลี่ยนไม้เกินสิบสองที
- (๒) ชัง เกี่ยวครั้งละไม่เกินหนึ่งสัปดาห์
- (๓) ทำงานหนัก

(๔) ทักประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจ
และคุ้มครองเด็กอำนวยความสะดวกให้บางประการ

มาตรา ๑๘ เด็กที่อยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการ
พินิจและคุ้มครองเด็กนั้น ต้องจัดแยกเด็กหญิงและเด็กชายใหม่ที่อยู่ออกจากหากจากกัน

มาตรา ๑๙ ใหญ่อำนวยการสถานพินิจ คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กและผู้ปก
ครองโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมที่รับเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดกฎหมายบัญญัติ
เป็นความผิดไว้ในควบคุม รายงานความประพฤติ สุขภาพ จิตใจ นิสัย และเรื่องอื่น ๆ ที่ศาลต้อง

การทราบ หรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาลตามความจำเป็น ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่านั้นตามที่ศาลสั่ง

มาตรา ๒๐ ในกรณีดังกล่าวในมาตรา ๘ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนเห็นสมควร จะมีคำสั่งส่งต่อไปยังก็ได้ คือ

(๑) ส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจแห่งใดแห่งหนึ่งซึ่งเห็นสมควรเพื่อการศึกษาระยะการอบรมที่สมควรตามมาตรา ๘(๕) หรือเพื่อให้ควบคุมไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ

(๒) ให้สถานพินิจแห่งใดแห่งหนึ่งซึ่งเห็นสมควรสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน และบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ตามมาตรา ๘(๖)

(๓) แต่งตั้งเจ้าพนักงานศาลเป็นพนักงานคุมประพฤติ เพื่อทำหน้าที่แทนพนักงานคุมประพฤติที่คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแต่งตั้ง

มาตรา ๒๑ ในการที่พนักงานคุมประพฤติ จะใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้ พนักงานคุมประพฤติต้องมีตราประจำตัวซึ่งต้องมีรายการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าพนักงานของสถานพินิจ พนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก หรือพนักงานของสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชน เป็นเจ้าพนักงานตามความในกฎหมายลักษณะอาญา

หมวด ๒

การสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๓ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องทราบว่า กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เว้นแต่เด็กนั้นจะใคร่กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีผู้เสียหายชี้ตัวและยืนยันให้จับหรือมีหมายจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๔ * เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และคดีนั้นจะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชน ให้เจ้าพนักงานจับกุมหรือควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นแจ้งการจับกุมหรือควบคุมไปยังผู้อำนวยการสถานีรถไฟหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ ตลอดจนพนักงานคุมประพฤติหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่โดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อพนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กหรือเยาวชนนั้นแล้ว ผู้อำนวยการสถานีรถไฟหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กดังกล่าวจะรับตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นมาควบคุมไว้ยังสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กก็ได้ หรือจะปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ไปโดยไม่เสียประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์การที่เห็นสมควรก็ได้

พนักงานสอบสวนจะต้องถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะดำเนินการสอบสวนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๕ ทวิ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน ให้ทันภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม

-----
 * พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๘ ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕ ทวิ มาตรา ๒๕ ทริ และมาตรา ๒๕ จัตวา

ในกรณีที่เกิดความจำเป็น ไม่สามารถฟ้อง เด็กหรือเยาวชนนั้นต่อศาลให้ทันภายในกำหนดดังกล่าวในวรรคแรก ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอพักฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองคราว

เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้พักฟ้องครบสองคราวแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอพักฟ้องต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามคำขออนุญาตได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้พักฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองคราว เว้นแต่คดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลจะสั่งอนุญาตให้พักฟ้องก็คราวนี้ได้ เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาจะตั้งที่ปรึกษากฎหมายเพื่อแสดงข้อคัดค้านและซักถามพยานก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งท้องที่นอกเขตอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นผู้ดำเนินการสอบสวน

มาตรา ๒๔ ตรี ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหา หลบหนีจากการควบคุมในระหว่างสอบสวน มีให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้น เข้าในกำหนดระยะเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ ทวิ

มาตรา ๒๔ จัตวา ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ ทวิ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการ

มาตรา ๒๕ * ในกรณีที่พนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจจำต้องควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้จนส่งตัวไปยังสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กตามความในมาตรา ๒๔ ถ้าสามารถทำได้ ห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต่อนั้นไว้ปะปนกับผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๒๖ * เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก

* ทั้งสองมาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับ ๒)

ไ้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามความในมาตรา ๒๔ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๙ (๑) เว้นแต่ในคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจ

พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๒๕ เก็บมีความว่า "ในกรณีทีพนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจำต้องควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ก่อนที่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กจะได้จัดการตามความในมาตรา ๒๔ ถ้าสามารถทำได้ ห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนปะปนกับผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่"

มาตรา ๒๕ เก็บมีความว่า "เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กไ้รับแจ้งการจับกุมตามความในมาตรา ๒๔ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๙ (๑)

(๒) ทำรายงานแสดงถึงข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๙ (๑) และแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้ดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนในศาล ให้เสนอความเห็นเช่นนั้นต่อศาลด้วย

(๓) ในกรณีที่มิไ้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปชั่วคราว หรือมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์กรที่เห็นสมควร ตามความในมาตรา ๒๔ ให้จัดการกับเด็กหรือเยาวชนดังต่อไปนี้

(ก) ทำความสะอาดและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว

(ข) นำตัวมาให้แพทย์ตรวจร่างกายและถ้าจำเป็นหรือเห็นสมควรให้ตรวจจิตด้วย

(ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับการรักษาพยาบาลก่อน

และคุ้มครองเด็กเห็นว่าการสืบเสาะข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งการสืบเสาะเฉพาะข้อเท็จจริงนั้นเสียก็ได้ แล้วให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้องด้วย

(๒) ทำรายงานในคดีที่มีการสืบเสาะเพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ (๑) และแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชน ซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนในศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้นต่อศาลด้วย

(๓) ในกรณีที่มิได้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปชั่วคราว หรือมิได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคล หรือองค์การที่เห็นสมควรตามความในมาตรา ๒๕ ให้จัดการกับเด็กหรือเยาวชนดังต่อไปนี้

(ก) ทำความสะอาดและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว

(ข) ให้แพทย์ตรวจร่างกาย และถ้าจำเป็นหรือเห็นสมควรให้ตรวจจิตใจด้วย

(ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับการรักษาพยาบาลฉุกเฉินคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจ หรือสถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๒๗ การที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดีก็ ในระหว่างตรวจร่างกายและจิตใจหรือรับการรักษาพยาบาลก็ มิให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถาเด็กหรือเยาวชนนั้นถูกตีพาดษาลงโทษ ศาลจะคิดหักวันที่ต้องถูกควบคุมตัวในสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กให้ก็ได้

คำเนนคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือสถานพยาบาลอื่นตามสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้ดำเนินการเกี่ยวกับคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด"

มาตรา ๒๗ ทวิ* ในกรณีที่เกิดหรือเขาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้ เพื่อฝึกและอบรม ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหลบหนีไปจากถาวรควบคุมของ เจ้าพนักงานแล้วภายหลังจับตัวมาได้ ให้ศาลสั่งเพิ่มกำหนดเวลาที่ต้องฝึกและอบรมขึ้นอีกตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษอาญา แต่ต้องไม่เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเขาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

หมวด ๓

อำนาจศาลเกี่ยวกับคดีอาญา

มาตรา ๒๘ เมื่อมีการกระทำอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดเกิดขึ้นโดยเด็กหรือเขาวชน ให้ชำระคดีที่ศาลที่มีเขตอำนาจอยู่ในท้องที่ที่เกิดหรือเขาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติในเมื่อศาลคดีเด็กและเขาวชน

ในกรณีที่ศาลแห่งท้องที่ที่เกิดหรือเขาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติมิใช่เป็นศาลคดีเด็กและเขาวชน แต่ศาลแห่งท้องที่ที่เกิดหรือเขาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดเป็นศาลคดีเด็กและเขาวชน ให้ศาลนั้นมีอำนาจพิจารณาคดีที่เกิดหรือเขาวชนถูกฟ้องเกี่ยวกับการกระทำนั้น

ความในมาตรานี้ไม่กระทบกระทั่งความในมาตรา ๒๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๔

การฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ปรากฏตามส่วนการสอบสวนว่า เด็กหรือเขาวชนได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กพิจารณาโดยคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ฐานะ ตลอดจนจนถึงสิ่งแวดล้อมของเด็กหรือเขาวชนแล้วเห็นว่า เด็ก

* มาตรานี้เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเขาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖

หรือเยาวชนจากกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้องร้อง และเด็กหรือเยาวชนนั้นถ้ายินยอมที่จะอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแล้ว ก็ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแล้วแต่กรณี แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยก็ให้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการนั้นให้เป็นที่สุด

การควบคุมเด็กหรือเยาวชนในสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กตามความในวรรคก่อน ให้มีกำหนดเวลาตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแล้วแต่กรณีเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสองปี

บทบัญญัติมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับในกรณีความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกชั้นสูง ตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

มาตรา ๓๐ ในท้องที่ที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเปิดดำเนินการแล้ว ให้อธิบดีกรมอัยการแต่งตั้งพนักงานอัยการคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็น เพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดที่จะต้องฟ้องยังศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาซึ่งมีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ

ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กไม่อนุญาตให้ฟ้องร้อง ผู้เสียหายจะร้องต่อศาลขอให้ส่งอนุญาตก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจหรือกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กมาสอบถามแล้วสั่งตามที่เห็นสมควร คำสั่งศาลเช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ศาล ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก อนุญาตให้ฟ้องร้องให้นำมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่มีการโอนคดีมาพิจารณาพิพากษายังศาลคดีเด็ก

และขอความเห็นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓๒ ก่อนที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลถามความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจก่อน ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กดังกล่าวเห็นว่าศาลควร จะดำเนินการพิจารณาคดีต่อไป แต่ไม่มีโจทก์สำหรับคดีนั้น ศาลจะให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือ กรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กทำหน้าที่แทนโจทก์ต่อไปก็ได้

หมวด ๕

การพิจารณาคดีอาญา

มาตรา ๓๓ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนเห็นเป็นการสมควรที่จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในระหว่างพิจารณา ให้ศาลสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ยังสถานพินิจสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก หรือสถานที่อื่นใดทำนองเดียวกัน

ผู้อำนวยการสถานพินิจ คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก หรือผู้ปกครองสถานที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน มีหน้าที่จัดส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมายังศาลตามคำสั่งศาล

มาตรา ๓๔ เว้นแต่ในคดีที่มีข้อหาว่า เด็กกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กในระหว่างเวลาที่จำเ็นต้องควบคุมเด็กนั้นไว้ เพื่อการพิจารณาคดี

มาตรา ๓๕ เมื่อศาลคดีเด็กและเยาวชนได้รับฟ้องคดี ซึ่งมีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ บิคามารดาผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ทราบถึงวันและเวลาพิจารณาของศาลโดย ไม่ชักช้า ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลเห็นสมควร ศาลจะบังคับให้บุคคลที่กล่าวในวรรคแรกมานั่งฟังการพิจารณาคดีได้

มาตรา ๓๖ เมื่อศาลคดีเด็กและเยาวชนได้รับฟ้องคดีซึ่งมีข้อหาว่า เด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแล้ว ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนกำหนดให้คุณลุงหรือผู้พิพากษานายหนึ่งเป็นเจ้าของสำนวน

มาตรา ๓๗ ก่อนดำเนินการอาชญากรรมให้จำเลยฟัง ถ้าผู้พิพากษาหนึ่งเป็นเจ้าของสำนวนเห็นสมควร ให้ผู้มีอำนาจเรียกตัวเด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลยไปสอบถามข้อความเพื่อหยั่งทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อหา สาเหตุแห่งการกระทำผิด นิสัย บุคคลลักษณะ ท่วงทีกิริยาวาจา และอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ทั้งนี้ ให้กระทำในห้องซึ่งมีชื่อห้องพิจารณาและเป็นการเฉพาะตัว

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ชื่อห้องพิจารณาคดีธรรมดาโดยนิตินัยเป็นห้องพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน แต่ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะทำได้ให้นับเวลาพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนต่างกับเวลาที่กำหนดไว้สำหรับพิจารณาคดีธรรมดา

มาตรา ๓๙ การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ให้ทำโดยลับ และเฉพาะบุคคลดังต่อไปนี้เท่านั้น มีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ คือ

- (๑) จำเลย ที่ปรึกษาากฎหมายของจำเลย และผู้ควบคุมตัวจำเลย ถ้ามี
- (๒) บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่
- (๓) พนักงานศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแก่ศาล แลแต่ศาลจะเห็น

สมควร

- (๔) โจทก์
- (๕) พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษ และสาม
- (๖) พนักงานคุมประพฤติ พนักงานอื่นของสถานพินิจ หรือกรรมการ หรือพนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก

(๗) บุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต

มาตรา ๔๐ ถ้าศาลคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาเห็นว่า จำเลยไม่ควรฟังคำให้การของพยานในคนหนึ่งคนใด ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยออกไปเสียจากห้องพิจารณาคดี แต่เมื่อจำเลยกลับเข้ามานั่งฟังการพิจารณา ให้ศาลแจ้งข้อความที่พยานเบิกความไปแล้วให้จำเลยทราบเท่าที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๔๑ การพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนนั้น ถ้ามีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาแล้ว ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีและเยาวชนจะรับฟังรายงานของสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก รายงานของพนักงานคุมประพฤติ รายงานของแพทย์ รายงานของโรงเรียนซึ่งสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กขอร้องให้จัดทำโดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบรายงานนั้น ๆ ก็ได้ แต่ศาลจะใช้รายงานเช่นนั้นให้เป็นผลร้ายแก่เด็กหรือเยาวชนแล้วให้ศาลแจ้งข้อความตามรายงานนั้นให้เด็กหรือเยาวชนนั้นทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ เด็กหรือเยาวชนมีสิทธิที่จะแถลงข้อต่อสู้และนำพยานมาสืบหักล้าง

ถ้าศาลพิจารณาเห็นว่า รายงานดังกล่าวในวรรคแรกมีข้อความที่ควรสืบเสาะเพิ่มเติม ก็ให้มีอำนาจออกหมายให้พนักงานคุมประพฤติไปดำเนินการตามมาตรา ๕ (๑) ได้

มาตรา ๔๒ ถ้าศาลคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาเห็นว่าในขณะหนึ่งขณะใด ในการพิจารณาสมควรที่ศาลจะพบกับจำเลยโดยเฉพาะก็ดี หรือบุคคลบางคนไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณาคดี ก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลทั้งหมดหรือที่ศาลเห็นว่าไม่สมควรนั้นออกไปนอกห้องพิจารณาคดี

มาตรา ๔๓ ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะทำได้ ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ มาเป็นพยานเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่ตองหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เพื่อหยั่งทราบถึงสาเหตุของการกระทำของเด็กหรือเยาวชน

มาตรา ๔๔ การพิจารณาคดีของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนนั้น ให้พยายามกระทำโดยไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่ากว่าวิธีพิจารณาโดยเคร่งครัด ให้ใช้

ภาษาง่าย ๆ ให้จำเลยเข้าใจ และต้องเปิดโอกาสให้จำเลยรวมตลอดถึงบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่แถลงข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็นตลอดจนระบุและชี้คำถาม หยวนได้เต็มที่ไม่ว่าในชั้นใด ๆ ในระหว่างที่มีการพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๔๕ * ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนถือว่า อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษา อบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัยและอาชีพของเด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ตลอดจนบุคคลและสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นข้อความในประเด็นที่จะต้องพิจารณาคืบเคลมไป เว้นแต่ในกรณีที่ไม่มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๖ (๑) แต่ในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้ชำนาญการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กสืบเสาะข้อเท็จจริง และรายงานความเห็นเกี่ยวกับประเด็นนั้นในข้อาค่อศาลก็ได้

มาตรา ๔๖ ในการที่ศาลจะพิจารณาและพิพากษาคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กซึ่งควร จะได้รับการฝึก อบรม สั่งสอน และสงเคราะห์ให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีกว่าการที่จะลงโทษ

---

* มาตรา nàyยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๑๒ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๔๕ เดิมมีความว่า "ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนถือว่า อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย และอาชีพ ของเด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชน อาศัยอยู่ตลอดจนบุคคลและสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นข้อความในประเด็น ที่จะต้องพิจารณาคืบเคลมไป"

และในการพิจารณากรณีนี้ให้ศาลคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สุขภาพ และภาวะแห่งจิตของเด็กและ
เยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็นคน ๆ ไป และองค์ประกอบหรือใช้วิธีการใดที่เหมาะสมกับตัวเด็กหรือ
เยาวชนและพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง แม้เด็กหรือเยาวชนนั้นจะได้กระทำผิดร่วมกัน

มาตรา ๔๗ * ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติ
เป็นความผิดมีหมายคว่ำคดีแทนในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน แต่ให้เด็ก
หรือเยาวชนที่มีที่ปรึกษากฎหมาย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณีที่เด็ก
หรือเยาวชนไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ เว้นแต่เด็กหรือเยาว
ชนนั้นไม่ต้องการ และศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดี จะไม่แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ก็ได้

มาตรา ๔๘ ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยกฏการนั้น หรือ
๒. ได้รับความปรึกษาทางกฎหมายไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและได้จดทะเบียน
เป็นที่ปรึกษากฎหมายในศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๙ บุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายให้เด็กหรือเยาวชนตามความ

---

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.
๒๕๐๖ มาตรา ๑๓ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๔๗ เดิมมีความว่า "ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอัน
กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด มีหมายคว่ำคดีแทนในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน
แต่ให้เด็กหรือเยาวชนที่มีที่ปรึกษากฎหมาย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณี
ที่เด็กหรือเยาวชนไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาว
ชนนั้น ทั้งนี้ไม่ว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นประสงค์หรือไม่"

ในมาตรา ๔๗ นั้น หากปรากฏแก่ศาลว่า ผู้ใดเป็นผู้ไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนในกรณีใด มีให้ศาลแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนในกรณีนั้น และถ้าเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนในกรณีใดอยู่ ก็ให้สั่งเพิกถอนเสีย

มาตรา ๕๐ การจดทะเบียนเป็นที่ปรึกษากฎหมายในศาลคดีเด็กและเยาวชน ตามมาตรา ๔๘ (๒) ให้เป็นหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชนทุกศาล

การจดทะเบียนตามความในวรรคก่อน และการขอชื่อออกจากทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑ ที่ปรึกษากฎหมายซึ่งศาลแต่งตั้งให้ได้รับค่าช่วยการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๒ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจวางระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕๓ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก หรือสถานที่อื่นใดที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนถ้าศาลเห็นสมควร ศาลจะส่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ แต่ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งเช่นว่านี้ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจ กรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก หรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนมาสอบถามแล้วแต่กรณี

ถ้าบุคคลหรือองค์การที่รับมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้จากศาลแสดงให้เห็นที่พอใจศาลได้ว่าไม่สามารถจะคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนต่อไปได้ และขอส่งตัวเด็กหรือเยาวชนต่อศาลก็ให้ศาลส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมไว้ในสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจ

และคุ้มครองเด็กหรือสถานที่อื่นที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลยไม่สามารถมาฟังการพิจารณา ศาลเห็นสมควรก็ให้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการในข้อที่ไม่เกี่ยวแก่ประเด็นที่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่แล้วหลังจำเลยได้ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำต่อหน้าที่ปรึกษาของกรมหม่อมราชวงศ์หรือเยาวชนเป็นจำเลยนั้น

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ศาล ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กมอบตัวเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้กับบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็ก หรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือบุคคลหรือองค์การอื่นตามความในมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๓ ในเมื่อศาลเห็นสมควรเกี่ยวกับความจำเป็นของเด็กหรือเยาวชนที่เป็นจำเลย ถ้าศาลส่งหมายเรียกให้เด็กหรือเยาวชนนั้นมาศาล โดยส่งไว้ต่อบุคคลดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นรับหมายเรียกของศาลแล้ว ถ้าเด็กหรือเยาวชนนั้นไม่มาศาล ความหมายเรียก ให้ศาลมีอำนาจรับบุคคล เช่นว่านั้นเป็นจำเลยเงินไม่เกินห้าร้อยบาท ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดีมาใช้บังคับโดยสมบูรณ์

มาตรา ๕๖ ในการควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดหรือไปจากศาลก็ดี ในระหว่างควบคุมตัวไว้ก่อนนำเข้าห้องพิจารณาคดี ต้องจัดมิให้เด็กหรือเยาวชนนั้นปะปนกับผู้ใหญ่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายรูป และห้ามมิให้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารลงรูปของ เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด หรือลงข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือในทางพิจารณาคดีของศาลซึ่งอาจจะทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว ชื่อสกุลของเด็กหรือเยาวชนนั้น หรือลงข้อความแสดงถึงสถานที่หรือโรงเรียนของเด็กหรือเยาวชนนั้น

ความในวรรคแรกมิให้ใช้บังคับในกรณีที่จำเป็นต่อกระทำให้ประโยชน์ของทางราชการ

หมวด ๖

การพิพากษาคดีอาญา

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๒๖ แล้ว ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนจะพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนใดต่อเมื่อได้ทราบรายงานและความเห็นจากผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนแล้ว และถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กขอแสดงการคว่ำวาจา หรือเป็นหนังสือให้ศาลรับไว้ประกอบการพิจารณา ในการนี้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กจะเสนอคำแนะนำว่าควรลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างไรก็ได้

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษาเด็ดขาด ศาลจะมีคำสั่งชั่วคราวให้ปล่อยตัวจำเลยไปหรือจะส่งตัวไปควบคุมไว้ยังสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแห่งหนึ่งแห่งใดชั่วคราว หรือจะให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนไปพลางก่อนก็ได้

มาตรา ๖๐ ในการประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสเป็นประธาน และให้ประธานของที่ประชุมนั้นตามความเห็นของผู้พิพากษาสมทบก่อน

มาตรา ๖๑ การอ่านคำพิพากษาให้กระทำโดยลับ และให้นำมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ศาลเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่มาฟังคำพิพากษาคด้วย

มาตรา ๖๒ ในการโฆษณาคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ห้ามมิให้ระบุชื่อเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย และห้ามมิให้โฆษณาข้อความใดซึ่งจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนนั้น

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดให้ลงโทษหรือใช้วิธี

การสำหรับเด็กและเยาวชนแล้ว และภายหลังความปรากมแก่ศาลโดยพลการเอง หรือจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กหรือผู้ปกครองโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมว่าพฤติกรรมได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดนั้นมีอำนาจที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา หรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้และถ้าการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลยมากขึ้น จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์หรือมีคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นต่อไป

มาตรา ๖๕* ในกรณีที่ศาลปล่อยเด็กหรือเยาวชนไปเพราะไม่มีความผิด ถ้าศาล

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๑๔ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๖๔ เดิมมีความว่า "ในกรณีที่ศาลปล่อยเด็กหรือเยาวชนไปเพราะไม่มีความผิด ถ้าศาลเห็นว่าควรจะวางเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กและเยาวชนนั้นด้วย เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชนนั่นเอง ก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใด ๆ อันจะจงใจให้เด็กหรือเยาวชนประพฤตินิสัย เช่น โรงหญิงโสเภณี สถานที่ที่เล่นการพนัน สถานที่สูบบุหรี่ หรือจำหน่ายของมีนเมา
- (๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น
- (๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคลหรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร
- (๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะจงใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤตินิสัย
- (๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว

เห็นว่าควรจางเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กและเยาวชนนั้นด้วย เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชนนั้นเอง ก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือห้องที่ใด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติชั่ว

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น

(๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคล หรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร

(๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำกรวด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติชั่ว

(๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาล หรือพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษาหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ ในกรณีที่ศาลสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรานี้ ให้พนักงานคุมประพฤตินี้อำนาจสอดส่องคอย

---

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษาหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ ในกรณีที่ศาลสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรานี้ ให้พนักงานคุมประพฤตินี้อำนาจสอดส่องคอย

ระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามมาตรานี้จะต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรับการอบรมในสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นเวลาไม่เกินกว่าหนึ่งปีก็ได้"

ระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามมาตรานี้ จะต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรับการอบรมในสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นเวลาไม่เกินกว่าหนึ่งปีก็ได้

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนได้รับการปล่อยออกจากโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมเด็ก ถ้าศาลทราบเองหรือเมื่อผู้ปกครองโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรมเด็กร้องขอว่าสมควรจะกำหนดเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๔ ให้เด็กหรือเยาวชนนั้นปฏิบัติ ก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำมาตรา ๖๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ * รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน มีอำนาจตรวจและให้คำแนะนำแก่สถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรม สถานแนะนำทางจิต สถานพยาบาล สถานกักและอบรม และเรือนจำ เท่าที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาหรือกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด

---

* มาตรานี้ยกเลิกโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๑๕ โดยใช้ความใหม่แทน

มาตรา ๖๖ เดิมมีความว่า "ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน มีอำนาจตรวจสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรม สถานพยาบาล สถานกักขังเด็กและเยาวชนและเรือนจำเท่าที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาหรือกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และมีอำนาจให้คำแนะนำ"

หมวด ๗

การฟ้อง พิหารณา และพิพากษาคดีแพ่ง

มาตรา ๖๗ ให้ผู้อำนาจการสถานพินิจมีอำนาจดำเนินการ เกี่ยวกับผู้เยาว์ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจได้ เช่นเดียวกับที่พนักงานอัยการมีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๖๘ เมื่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนได้รับฟ้องหรือคำร้องขอใด ๆ ในคดีแพ่ง ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนาจการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบ

มาตรา ๖๙ ก่อนที่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีแพ่ง ให้ศาลฟังความเห็นของผู้อำนาจการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีสิทธิที่จะแถลงข้อตั้งและนำพยานมาสืบหักล้าง

ศาลมีอำนาจตั้งผู้อำนาจการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครอง และให้รายงานต่อศาลเป็นครั้งคราว ผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครองให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่ศาลสั่ง และโดยเฉพาะให้มีหน้าที่สอดส่องว่าผู้ใช้อำนาจปกครองได้กระทำการ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์หรือไม่ แล้วรายงานต่อศาล

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะตั้งบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง ศาลจะตั้งผู้อำนาจการสถานพินิจหรือกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กแล้วแต่กรณีที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองก็ได้

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ซึ่งมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนที่ตองหวาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดอาศัยอยู่ หรือเป็นเจ้าของ

หรือผู้ครอบครองสถานที่ของบุคคลที่เด็กหรือเยาวชน เช่นว่านั้นอาศัยอยู่ ชักขึ้นไม่ยอมให้ผู้อำนวยความสะดวกสถานพินิจ หรือพนักงานคุมประพฤติเข้าไปในสถานที่นั้นก็ดี ไม่ยอมตอบคำสอบถามของพนักงาน เช่นว่านั้นก็ดี ให้คำตอบอันเป็นเท็จก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ ผู้จัดการโรงเรียน บิคา มารดา หรือผู้ปกครอง เด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยความสะดวกสถานพินิจ หรือพนักงานคุมประพฤติโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้คำตอบเท็จ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๕๓ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการโรงเรียน ไม่ยอมทำรายงานตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ (๒) ก็คือ ทำรายงานเท็จก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยความสะดวกสถานพินิจ หรือพนักงานคุมประพฤติโดยไม่ว่ายังสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กก็ดี ไม่ยอมสอบถามหรือปฏิบัติตามก็คือ ไม่ยอมให้ลดหย่อนค่าตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ (๓) ก็คือ ไม่ยอมส่งวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ (๔) ก็คือ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าเป็นกรณีกระทำความผิดต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาอาชญากรรมเด็กและเยาวชน ศาลเช่นว่านั้นจะถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาลและดำเนินการแก่ผู้กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งก็ได้

มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และไต่ถามความลับของเอกชนเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ นำความลับนั้นไปเปิดเผย

นอกวงงานของการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนโดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่
เอกชนนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือ
ทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๕ * ผู้ใดช่วยเหลือหรือกระทำความผิดประการใด ๆ ให้เด็กหรือเยาวชน
หลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง
ของศาล มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ควบคุมเด็กหรือเยาวชนตามคำพิพากษาหรือ
คำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

---

* มาตรานี้เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ธานีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง เพื่อจะได้ทำการพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

พระมหากษัตริย์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๔"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางในวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดค่าป่วยการสำหรับผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชน

พ.ศ. ๒๔๙๔

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

ธานีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดค่าป่วยการสำหรับผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชน

พระมหากษัตริย์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดค่าป่วยการสำหรับผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ค่าป่วยการผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนสำหรับวันที่ปฏิบัติกร กำหนดให้วันละห้าสิบบาท

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

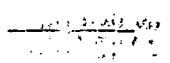
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พ.ศ. ๒๔๕๔

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ชานีน้ำต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง

พระมหากษัตริย์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๕๔ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พ.ศ. ๒๔๕๔"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กขึ้นในจังหวัดพระนคร เรียกชื่อว่า "สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง"

มาตรา ๔ ให้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางมีเขตอำนาจตลอดจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา
แบ่งแยกกิจการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พ.ศ. ๒๕๐๓

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สั่งว่าด้วย

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง
เสียใหม่

พระมหากษัตริย์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราช
กฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาแบ่งแยกกิจการ
ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง พ.ศ. ๒๕๐๓"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กกลาง พ.ศ. ๒๔๘๔

มาตรา ๔ ให้แบ่งแยกกิจการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ออก
เป็นสาขาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. กองอำนวยการแบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

(๑) แผนกธุรการ

(๒) แผนกฝึกและอบรม

- (๓) แผนกกักและอบรม
- (๔) แผนกสงเคราะห์ภายหลังปล่อย
- ๒. กองแรกรับ
- ๓. กองคุมประพฤติ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ
  - (๑) แผนกประมวลข้อเท็จจริง
  - (๒) แผนกคดี
  - (๓) แผนกควบคุมและสอดส่อง
  - (๔) แผนกกำกับการปกครอง
- ๔. กองแพทย์ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ
  - (๑) แผนกตรวจพิเคราะห์ทางกาย
  - (๒) แผนกตรวจพิเคราะห์ทางจิต
  - (๓) แผนกพยาบาล

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราช

กฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๔๘๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้คณะกรรมการตุลาการคัดเลือกผู้พิพากษาสมทบตามหลักเกณฑ์วิธีการ และพินัยกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบต้อง

(๑) มีพินัยกรรมสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ ๒ ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือที่คณะกรรมการอบรมเห็นสมควรเทียบเท่า

(๒) ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลคดีเด็กและเยาวชน และหน้าที่ตุลาการจากคณะกรรมการอบรมซึ่งกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งมาแล้ว

(๓) ได้ยื่นใบสมัครต่อกระทรวงยุติธรรมเพื่อเป็นผู้พิพากษาสมทบ

(๔) มีอักษยาคัยเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน และ

(๕) แสดงให้เห็นที่พอใจคณะกรรมการอบรมว่าสามารถปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบได้

ข้อ ๓ ในการคัดเลือกผู้พิพากษาสมทบ ให้คณะกรรมการอบรมเข้าไป
• แสดงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการตุลาการด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

เชมชาติ บุคยรัตพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ. ศ. ๒๔๘๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ. ศ. ๒๔๘๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ. ศ. ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์วิธีกักขังและการเขียนเด็กและเยาวชน ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ เมื่อได้จัดตั้งสถานที่ใดไว้สำหรับกักขังเด็กและเยาวชนตามความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ. ศ. ๒๔๘๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นตามความในวรรคแรก จะต้องมิใช่เรือนจำและห้ามดัดแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือนจำให้เป็นสถานกักขัง

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีการจัดตั้งสถานกักขังเด็กและเยาวชนดังกล่าไว้ในข้อ ๒ หลายแห่ง ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาส่งเด็กหรือเยาวชนไปกักขังยังสถานที่ที่อยู่ใกล้ที่ทำการศาลหรือที่สะดวกแก่การส่งเด็กไปกักขัง

ข้อ ๔ การกักขังเด็กและเยาวชนในสถานกักขังต้องจัดแยกเด็กและเยาวชนที่เป็นชายให้มิที่อยู่ต่างหากจากเด็กและเยาวชนที่เป็นหญิง

ข้อ ๕ ผู้ควบคุมสถานกักขังมีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดกิจวัตรประจำวัน และระเบียบวินัยที่เด็กและเยาวชนที่ถูกคุมขังจะต้องปฏิบัติตลอดจนการอนุญาตให้ลา ข้อบังคับเหล่านั้นเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๖ ก่อนที่จะเขียนเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ. ศ. ๒๔๘๔ ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

พ.ศ. ๒๔๕๔ ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนชี้แจงให้แก่เด็กหรือ
เยาวชนนั้นทราบถึงเหตุไต่ถามที่จะต้องถูกเขียน และให้ศาลดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเด็กหรือเยาวชนนั้นไปให้แพทย์ตรวจว่าจะทนต่อการเขียนได้
หรือไม่ ถ้าแพทย์รายงานว่าการเขียนได้ จึงให้ดำเนินการ
การเขียนได้

(๒) สั่งให้เจ้าหน้าที่ของศาลเขียนเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อหน้าศาล

(๓) ให้เขียนด้วยไม้ไผ่เหลากลมหรือหวายมีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน
หนึ่ง เซนติเมตรและยาวไม่เกินหนึ่ง เมตร

(๔) ให้เด็กหรือเยาวชนนั้นยืนขึ้นแล้วเขียนที่ขาอ่อนตอนบนด้านหลัง
และพยายามอย่าให้ซ้ำแนวกัน

(๕) ถ้าแพทย์ให้ความเห็นว่า เด็กหรือเยาวชนนั้นจะทนต่อการเขียน
ต่อไปไม่ได้ ก็ให้ศาลสั่งยุติการเขียน

(๖) เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ส่งเด็กหรือเยาวชนไปให้แพทย์ตรวจและ
รักษาพยาบาล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๔

เชษฐาธิ มุขยรัตพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๔๘๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ตำแหน่งพนักงานของสถานพินิจ และของสำนักงานของคณะกรรมการพินิจคุ้มครองเด็กต่อไปนี้ เป็นตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

หัวหน้ากองอำนวยการสถานพินิจ

หัวหน้ากองการแพทย์

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานพินิจ

หัวหน้าแผนกตุลาการ

หัวหน้าแผนกคุมประพฤติ

หัวหน้าแผนกฝึกและอบรม

หัวหน้าแผนกตรวจพิเคราะห์ทางกาย

หัวหน้าแผนกตรวจพิเคราะห์ทางจิต

หัวหน้าแผนกพยาบาล

แพทย์

จิตแพทย์

นักจิตวิทยา

ครูใหญ่

ครูสามัญ

ครูพระศึกษา

ประจำแผนกธุรการ

หัวหน้าหมวดโสตถุ

หัวหน้าหมวดทะเบียนและสถิติ

หัวหน้าหมวดเงิน

หัวหน้าหมวดบัญชี

หัวหน้าหมวดพัสดุ

หัวหน้าหมวดคุมประพฤติ

หัวหน้าหมวดกำกับการปกครอง

หัวหน้าหมวดคดี

หัวหน้าหมวดส่งเคราะห์

หัวหน้าหมวดเค้กระหว่างสอบสวนและพิจารณา

หัวหน้าหมวดอบรมและฝึกอาชีพ

ผู้ควบคุมสถานกักขัง

พยาบาล

พนักงานคุมประพฤติ

พนักงานสังคม

พนักงานคดี

ผู้ช่วยพยาบาล

พนักงาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

เชมชาติ บุญรัตพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์และวิธีการลงทัณฑ์แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ซึ่งละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่ว หรือกระทำความผิดวินัย และการอนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ ทัณฑ์ที่จะลงแก่เด็กหรือเยาวชนซึ่งละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่ว หรือกระทำความผิดวินัยนั้น แบ่งแยกได้เป็นสองสถาน

(๑) สถานหนักให้ลงทัณฑ์เขียนหรือขังเดี่ยว

(๒) สถานเบาให้ทำงานหนักหรือตัดประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กอำนวยความสะดวกให้มางประการ

ข้อ ๓ การที่จะลงทัณฑ์สถานหนักหรือสถานเบา นั้น ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็นคน ๆ ไป โดยลงทัณฑ์ให้เหมาะสมกับตัวเด็กหรือเยาวชนและพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง แม้ว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นจะได้ละเมิดกฎหมาย หรือประพฤติชั่วหรือกระทำความผิดวินัยร่วมกันก็ดี

ข้อ ๔ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวในข้อ ๓ แล้ว เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนใดยังไม่สม

ควรได้รับการลงทัณฑ์ จะให้ส่งภาคทัณฑ์ไว้ก่อนก็ได้

การภาคทัณฑ์นั้นพึงกระทำเมื่อ

(๑) การละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่ว หรือกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง และ

(๒) เด็กหรือเยาวชนได้สำนึกถึงความผิดที่ไต่กระทำไปแล้ว

ข้อ ๕ ก่อนที่จะลงทัณฑ์ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือกรมการพินิจและคุ้มครองเด็กชั่งใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้น ทราบถึงเหตุที่จะต้องถูกลงทัณฑ์

ข้อ ๖ การสั่งให้ทำงานหนักครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสองชั่วโมง และห้ามมิให้สั่งให้เด็กหรือเยาวชนทำงานหนักในลักษณะที่เห็นได้ว่าเป็นการไร้แรงงานเด็กหรือเยาวชนเกินกว่าสภาพแห่งร่างกายและสุขภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น

ข้อ ๗ การเขียนเด็กหรือเยาวชน ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเด็กหรือเยาวชน ซึ่งจะถูกเขียนไปให้แพทย์ตรวจว่าจะทนต่อการเขียนได้หรือไม่ ถ้าแพทย์รายงานว่าเด็กหรือเยาวชนทนต่อการเขียนได้ จึงให้ดำเนินการเขียน

(๒) สั่งให้เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กเขียนเด็กหรือเยาวชนต่อหน้าผู้อำนวยการสถานพินิจหรือกรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก แล้วแต่กรณี

(๓) ให้เขียนด้วยไม้ไผ่เหลากลมหรือหวายมี เส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกินหนึ่งเซนติเมตรและยาวไม่เกินหนึ่ง เมตร

(๔) ให้เด็กหรือเยาวชนยืนแล้วเขียนที่ขาอ่อนท่อนบนด้านหลัง และพยายามอย่าให้ซ้ำแนวกัน

(๕) ถ้าแพทย์ให้ความเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนจะทนต่อการเขียนต่อไปไม่ได้ ก็ให้ยุติการเขียน

(๖) เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ส่งเด็กหรือเยาวชนไปให้แพทย์ตรวจ และรักษาพยาบาล

ข้อ ๘ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กเห็นว่าสมควรจะขังเดี่ยว ก็ให้คำเป็นการ

การขังเดี่ยวครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสามวัน เว้นแต่ขณะที่ถูกขังเดี่ยวอยู่แล้ว เด็กหรือเยาวชนนั้นได้กระทำการอันเป็นเหตุให้ต้องขังเดี่ยวอีก ก็ให้สั่งให้ขังเดี่ยวได้อีกครั้งละไม่เกินสามวัน แต่ถ้าจะขังต่อเป็นครั้งที่สาม รวมวันขังติดต่อกันเกินหนึ่งสัปดาห์แล้ว ให้ขอความเห็นชอบจากอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเสียก่อน

ข้อ ๙ เมื่อไต่ลงทัณฑ์ตามข้อ ๖ และหรือข้อ ๗ ไปแล้ว ให้รายงานอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางทราบโดยละเอียด

ข้อ ๑๐ ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กมีอำนาจอนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในความคุ้มครอง ออกนอกสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กได้ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การอนุญาตให้ออกนอกสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กครั้งหนึ่งจะต้องไม่เกินสามวัน เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน จึงจะอนุญาตได้ไม่เกินเจ็ดวัน

(๒) การอนุญาตให้กระทำใดภายหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนได้อยู่ในความคุมขังมาแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามเดือน และต้องไม่ให้เป็นการชักชวนต่อการที่แพทย์ จิตแพทย์ หรือนักจิตวิทยา ที่จะตรวจพินิจหรือรักษาพยาบาลเด็กหรือเยาวชนนั้น

(๓) ในเคื่อนัดที่เด็กหรือเยาวชนใดละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่ว หรือกระทำความผิดถึงถูกเขียนหรือขังเดี่ยว ห้ามมิให้อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนนั้นออกนอกสถานพินิจ หรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็กในเคื่อนั้น

ความข้อนี้มีให้ใช้บังคับในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย จำเป็นต้องรับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลอื่น

ข้อ ๑๑ วันที่อนุญาตให้ออกจากสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการ
การพินิจและคุ้มครองเด็ก ให้นับเป็นวันควบคุมในสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะ
กรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก แล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ๓ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

เชมชาติ บุญรัตพันธุ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๘๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๘๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้พนักงานคุมประพฤติมีได้รประจำตัวตามแบบท้ายกฎกระทรวงนี้ เพื่อแสดงว่าเป็นพนักงานคุมประพฤติ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๔

เชมชาติ บุณยรัตพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

รูปบัตรด้านนอก

๕ ข.ม.

(ตราพระकुศพัท)

บัตรประจำตัว

รูปบัตรด้านใน

(ตราพระकुศพัท)

กระทรวงยุติธรรม

วันที่.....พ.ศ.....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ตั้งอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน
พ.ศ.๒๕๕๕ ได้แต่งตั้งให้.....

.....
เป็นพนักงานคุมประพฤติ มีอำนาจหน้าที่
ปฏิบัติการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ
วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.
๒๕๕๕

รูปถ่าย
พนักงาน
คุมประพฤติ

๕ ๗ ๕ ข.ม.

.....
(ลายมือชื่อพนักงานคุมประพฤติ)

.....
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ที่ได้รับปริญญาทางกฎหมายไปต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าซึ่งไม่ใช่ทนายความและประสงค์จะเป็นที่ปรึกษากฎหมาย ให้ทำคำขอจดทะเบียนยื่นต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนซึ่งผู้นั้นประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่

คำขอจดทะเบียนต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) อายุ

(๓) ได้รับการศึกษากฎหมายจากสำนักกฎหมายใด ได้ปริญญาชั้นใด

เมื่อใด

(๔) ตำบลที่อยู่หรือสำนักงาน

(๕) อาชีพหรือวิชาชีพปกติ

ข้อ ๒ ก่อนที่จะขอจดทะเบียนครั้งแรก ผู้ประสงค์จะเป็นที่ปรึกษากฎหมายตามความในข้อ ๑ ต้องได้รับการอบรมตามระเบียบที่อธิบดีหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชนซึ่งตนประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่กำหนดไว้

ข้อ ๓ เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียน และอธิบดีหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องแล้ว ให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนถือว่า เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔ ใบสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนครั้งหนึ่งให้ใช้ได้เป็นกำหนดสองปี

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีผู้ร้อง หรือปรากฏแก่ศาลว่า ที่ปรึกษากฎหมายประพฤตินออย่างใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นทนายความจะถูกลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความตามกฎหมายว่าด้วยมารยาททนายความได้ ให้อธิบดีหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแห่งคดีเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี ถึงคณะกรรมการไต่สวน

คณะกรรมการไต่สวนต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งอย่างน้อยคนหนึ่งจะต้อง เป็นผู้พิพากษาหรือผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน

ในการไต่สวนต้องให้โอกาสที่ปรึกษากฎหมายที่จะกล่าวแก้และนำพยานหลักฐานมาชี้แจงหักล้างตามสมควร

ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า ตามที่มีผู้ร้องหรือปรากฏแก่ศาลนั้น เป็นความจริง ก็ให้อธิบดีหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี สั่งให้ลบชื่อที่ปรึกษากฎหมายนั้นออกจากทะเบียน

ข้อ ๖ ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง ให้ได้รับค่าป่วยการสำหรับคดีหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสองร้อยบาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

เชมชาติ บุณยรัตพันธุ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ประมวลกฎหมายอาญา
(บางมาตรา)

มาตรา ๘๖ ถ้าความปรากฏแก่ศาลตามข้อ เสนอของพนักงานอัยการว่า ผู้ใดจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นก็ดี ในการพิจารณาถึงความผิดใด ถ้าศาลไม่ลงโทษผู้ถูกฟ้อง แต่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกฟ้องนั้นจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นก็ดี ให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งผู้นั้นให้ทำทัณฑ์บนโดยกำหนดจำนวนเงินไม่เกินกว่าห้าพันบาท ว่าผู้นั้นจะไม่ก่อเหตุดังกล่าวแล้วตลอดเวลาที่ศาลกำหนด แต่ไม่เกินสองปี และจะสั่งให้มีประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

ถ้าผู้นั้นไม่ยอมทำทัณฑ์บนหรือหาประกันไม่ได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งกักขังผู้นั้นจนกว่าจะทำทัณฑ์บนหรือหาประกันได้ แต่ไม่ให้กักขังเกินกว่าหกเดือนหรือจะสั่งห้ามผู้นั้นเข้าในเขตกำหนดตามมาตรา ๘๕ ก็ได้

การกระทำของเด็กที่มีอายุไม่เกินสิบเจ็ดปีมิให้อยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติตามมาตรานี้

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือพิพากษาว่ามีความผิด แต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษบุคคลใด ถ้าศาลเห็นว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเสพยาสุราเป็นอาชญา หรือการเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ศาลจะกำหนดในคำพิพากษาว่าบุคคลนั้นจะต้องไม่เสพยาสุรา ยาเสพติดให้โทษอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองอย่าง ภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษ หรือวันปล่อยตัวเพราะรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษก็ได้

ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรคแรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้ส่งไปคุมตัวไว้ในสถานพยาบาลเป็นเวลาไม่เกินสองปีก็ได้

มาตรา ๘๘ ถ้าโทษจำคุก ที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับมีกำหนดเวลาเพียงสามเดือนหรือน้อยกว่า ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลงอีกก็ได้ ๑ หรือถ้าโทษจำคุกที่ผู้กระทำความผิดจะต้องรับ มีกำหนดเวลาเพียงสามเดือนหรือน้อยกว่าและมีโทษ

ปรับด้วย ศาลจะกำหนดโทษจำคุกให้น้อยลง หรือจะยกโทษจำคุกเสียคงให้ปรับแต่อย่าง เดียวก็ได้

มาตรา ๕๖ ผู้ใดกระทำความผิด ซึ่งมีโทษจำคุกและในคดีนั้นศาลจะลงโทษ จำคุกไม่เกินสองปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษ จำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ไต่กระทำให้โดยประมาทหรือความผิดหุโทษเมื่อ ศาลได้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่ง จิต นิสัย อาชีพและสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิดหรือเหตุอันสมควรปราณีแล้ว เห็นเป็นการสมควร ศาลจะพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนด โทษแต่รอการลงโทษไว้แล้วปล่อยตัวไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลา ที่ ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อ คุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจกำหนดข้อ เดียวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้า พนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือน ตามที่เห็นสมควรในเรื่องความ ประพฤติและการประกอบอาชีพ

(๒) ให้ฝึกหัด หรือทำงานอาชีวพินเป็นกิจลักษณะ

(๓) ให้ละเว้นการคบหาสมาคม หรือการประพฤติอันอาจนำไปสู่การ กระทำความผิดเช่นเดียวกันนั้นอีก

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามความในวรรคก่อนนั้น ถ้าภายหลังความ ปรากฏแก่ศาลตามคำขอของผู้กระทำความผิด ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้นั้น ผู้อนุญาตของ ผู้นั้น พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานว่าพฤติการณ์ที่เกี่ยวแก่การควบคุมความประพฤติ ของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อศาลเห็นสมควรศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม หรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดเสียก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขข้อใดตามที่กล่าวในวรรคก่อนที่ศาล

ยังมีข้อกำหนดไว้เพิ่มเติมอื่นก็ได้

มาตรา ๕๑ เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำแถลงของพนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานว่า ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๕๐ ศาลอาจตั้งเตือนผู้กระทำความผิด หรือจะกำหนดการลงโทษที่ยังไม่เฝ้ากำหนดหรือลงโทษซึ่งรอไว้นั้นก็ได้

มาตรา ๕๒ ถ้าภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๕๐ ผู้ที่ถูกศาลพิพากษาให้กระทำความผิดอันมีโทษความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดนั้น ให้ศาลที่พิพากษาคดีดังกล่าวกำหนดโทษหรือการกำหนดไว้ในคดีก่อนนวกเข้ากับโทษในคดีหลัง หรือนวกโทษหรือการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลัง แล้วแต่กรณี

แต่ถ้าภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๕๐ ผู้นั้นมิได้กระทำความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ให้ผู้นั้นพ้นจากการที่จะถูกกำหนดโทษ หรือถูกลงโทษในคดีนั้นแล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๓ เด็กอายุยังไม่เกินเจ็ดปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๕๔ เด็กอายุกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่เกินสิบสี่ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ให้ศาลมีอำนาจที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ว่ากล่าวตักเตือนเด็กนั้นแล้วปล่อยตัวไป และถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มากักเตือนด้วยก็ได้

(๒) ถ้าศาลเห็นว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถดูแลเด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไป โดยวางข้อกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองระวังเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตลอดเวลาที่ศาลกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสามปีและกำหนดจำนวนเงินตามที่เห็นสมควร ซึ่งบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะต้องชำระต่อศาลไม่เกินครั้งละหนึ่งพันบาท ในเมื่อเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้น

ถ้าเด็กนั้นอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และศาลเห็นว่าไม่สมควรจะเรียกบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาวางข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ศาลจะเรียกตัวบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มาสอบถามว่า จะยอมรับข้อกำหนดท่านเองที่บัญญัติไว้สำหรับบิดามารดาหรือผู้ปกครองดังกล่าวมาข้างต้นหรือไม่ก็ได้ ถ้าบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ยอมรับข้อกำหนดเช่นนั้น ก็ให้ศาลมีคำสั่งมอบตัวเด็กให้แก่บุคคลผู้นั้นไปโดยวางข้อกำหนดดังกล่าว

(๓) ในกรณีที่ศาลมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ตาม (๒) ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤติก่อนนั้น เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ ด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานอื่นใดเพื่อคุ้มครองประพฤติก่อนนั้น

(๔) ถ้าเด็กนั้นไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือมี แต่ศาลเห็นว่าไม่สามารถดูแลเด็กนั้นได้ หรือถ้าเด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และบุคคลนั้นไม่ยอมรับข้อกำหนดดังกล่าวใน (๒) ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กนั้นให้อยู่กับบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรเพื่อดูแล อบรมและสั่งสอนตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้ในเมื่อบุคคลหรือองค์การนั้นยินยอม ในกรณีเช่นว่านี้ให้บุคคลหรือองค์การนั้นมีอำนาจเช่นผู้ปกครองเฉพาะเพื่อดูแล อบรมและสั่งสอน รวมถึงตลอดถึงการกำหนดที่อยู่และการจัดให้เด็กมีงานทำตามสมควร หรือ

(๕) ส่งตัวเด็กนั้นไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานที่ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกและอบรมเด็ก ตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าที่เด็กนั้นจะมีอายุครบสิบแปดปี

คำสั่งของศาลดังกล่าวใน (๒) (๓) (๔) และ (๕) นั้น ถ้าในขณะใดภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดไว้ ความปรากฏแก่ศาลโดยศาลรู้เอง หรือตามคำเสนอของผู้มีส่วนได้เสีย พนักงานอัยการ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลมอบตัวเด็ก เพื่อดูแล อบรมและสั่งสอน หรือเจ้าพนักงานว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับคำสั่งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไป ก็

ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งใหม่ตามอำนาจในมาตรานี้

มาตรา ๗๕ ผู้ใดอายุกว่าสิบสี่ปีแต่ยังไม่เกินสิบเจ็ดปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณาถึงความรู้ผิดชอบและสิ่งอื่นทั้งปวง เกี่ยวกับผู้นั้นในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้จัดการตามมาตรา ๗๔ หรือถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๗๖ ผู้ใดอายุกว่าสิบเจ็ดปีแต่ยังไม่เกินยี่สิบปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ถ้าศาลเห็นสมควร จะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงหนึ่งในสามหรือกึ่งหนึ่งก็ได้

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่ศาลวางข้อกำหนดให้มีค้ำประกัน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ ระวางเด็กนั้นไม่ให้ก่อเหตุร้ายตามความในมาตรา ๗๔ (๒) ถ้าเด็กนั้นก่อเหตุร้ายขึ้นภายในเวลาในข้อกำหนด ศาลมีอำนาจบังคับมีค้ำประกัน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ให้ชำระเงินไม่เกินจำนวนในข้อกำหนดนั้น ภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควร ถ้ามีค้ำประกัน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ไม่ชำระเงิน ศาลจะสั่งยึดทรัพย์สินของค้ำประกัน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่เพื่อไต่เงินที่จะต้องชำระก็ได้

ในกรณีที่ศาลได้บังคับมีค้ำประกัน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ชำระเงินตามข้อกำหนดแล้วนั้น ถ้าศาลมีได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งที่ได้วางข้อกำหนดนั้นเป็นอย่างอื่นตามความในมาตรา ๗๔ วรรคท้าย ก็ให้ข้อกำหนดนั้นคงใช้บังคับได้ต่อไปจนสิ้นเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดนั้น

พระราชบัญญัติ

จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)

เจ้าพระยายมราช

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวกที่เหมาะสมแก่กาลสมัย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกกฎหมาย กฎ และข้อบังคับในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่แย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า เด็กที่จะจัดการฝึกและอบรมตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการให้เป็นไปคารพระราช

บัญญัติ

"อธิบดี" หมายความว่าอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (เดิมเป็นอธิบดีกรม
ราชทัณฑ์ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๐๑)

มาตรา ๕ เด็กที่จะจัดการฝึกและอบรมตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่

(ก) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียนดัดสันดานตามบทแห่งกฎหมาย
หมายลักษณะอาญา หรือตามบทแห่งกฎหมายอื่น

(ข) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียนฝึกอาชีพตามมาตรา ๕๓
แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ค) เด็กซึ่งศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมอันจัดตั้งขึ้นตามพระ
ราชบัญญัติ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งสถานฝึกและอบรมเด็ก เพื่อกำเนน
การฝึกสอนอบรมในทางศีลธรรม จรรยา และวิชาอันเป็นความรู้ทั่วไป วิชาชีพ การทำ
งานอุตสาหกรรม การทำงานเกษตรกรรม การพาณิชยกรรม ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗ การฝึกและอบรมนั้น จัดตั้งคำนึงถึงอุปนิสัยใจคอของเด็ก
และพยายามจัดไปในพื้นที่เหมาะสมอันจะพึงอำนวยความสะดวกอย่างดีที่สุดในชีวิตเบื้อง
หน้าของเด็กและชุมชน

มาตรา ๘ รัฐมนตรีมีอำนาจแบ่งประเภทและวันของเด็ก กับจัดให้เด็ก
ในต่างประเภท ต่างชั้นได้รับการปฏิบัติและประโยชน์ต่าง ๆ กัน

มาตรา ๙ เด็กที่มีความอดุสสาหะ ความประพฤติ และความก้าวร้าวใน
วิชาหรือการทำงาน อาจได้รับประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างต่อไปนี้

พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พ.ศ. ๒๔๘๑ ยกเลิกมาตรา ๕ (ข) และ
(ค) แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในท้องที่ที่ใช้พระราชบัญญัติควบคุมเด็ก ฯ

- ๑. เลื่อนประเภท หรือชั้น
- ๒. ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
- ๓. ได้รับส่วนแบ่งปันผลกำไร
- ๔. ได้รับความไว้วางใจให้ออกไปนอกเขตสถานฝึกและอบรมโดยลำพัง
- ๕. ได้รับความไว้วางใจให้ไปอยู่นอกเขตสถานฝึกและอบรม
- ๖. ได้รับการผ่อนผันให้พ้นไปจากการควบคุมของสถานฝึกและอบรมภายใน

บังคับเงื่อนไขซึ่งรัฐมนตรีกำหนดไว้

มาตรา ๑๐ เด็กจักต้องอยู่ในวินัยโดยปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับและระเบียบอันตั้งขึ้นเพื่อกำเนนการฝึกและอบรม

เด็กที่มิได้ปฏิบัติตนตามวรรคต้นได้ชื่อว่าละเมิดวินัย

มาตรา ๑๑ เด็กที่ละเมิดวินัยอาจได้รับทัณฑ์สถานใดสถานหนึ่งหรือหลายสถานดังต่อไปนี้

- ๑. ภาคทัณฑ์
- ๒. คำหนี
- ๓. ทำงานเกินหรือนอกเวลา
- ๔. งดการเลื่อนหรือลดประเภทลดชั้น
- ๕. ถอนจากตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน
- ๖. งดหรือลดส่วนแบ่งปันผลกำไร
- ๗. ถอนความไว้วางใจ
- ๘. เขียนด้วยไม้เรียวไม้เกิน ๑๐ ที

ในกรณีความผิดและเงื่อนไขอย่างใดซึ่งจะลงทัณฑ์สถานที ๗ และ ๘ ก็นับขนาดและชนิดของไม้เรียวก็ให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ภายใต้บทแห่งพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับวางระเบียบและวิธีการเพื่อจัดการฝึกและอบรมเด็ก

มาตรา ๑๓ เมื่อเห็นว่าการจกให้เด็กอยู่ในสำนักของ เอกชนหรืออยู่ในความดูแลของ เอกชนจกอำนาจประโยชน์อันดียิ่งให้แก่ชีวิตในเบื้องต้นของเด็ก อธิบดีมีอำนาจที่จะดำเนินการได้

ในการมอบหมายให้เด็กไปอยู่ในสำนักของ เอกชนหรือในความดูแลของ เอกชนนั้น อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขและจะให้ผู้รับตัวทำสัญญาโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกันด้วยหรือไม่ก็ได้แต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๔ จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ร้องเรียน หรือชี้แจงถึงกรณีข้อทุกข์ร้อนโดยสมควร

มาตรา ๑๕ จะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการเยี่ยมและติดต่อกับบุคคลภายนอกตามสมควร

มาตรา ๑๖ ในปีหนึ่ง ๆ จะต้องจกให้เด็กได้รับการตรวจอนามัยโดยทั่วไปจากแพทย์

เด็กที่ป่วยเจ็บจะต้องจกให้ได้รับการรักษาพยาบาลตามสมควร และถ้าจำเป็น อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ส่งตัวไปรักษาพยาบาลนอกสถานฝึกและอบรมได้

มาตรา ๑๗ โดยปกติในวันหนึ่ง ๆ จะจกให้เด็กทำงานและศึกษาเกินกว่าสิบชั่วโมงไม่ได้

มาตรา ๑๘ เมื่อถึงคราวให้ออกไปเป็นอิสระ ให้เด็กได้รับ

๑. ใบบริสุทธิ
๒. หนังสือแสดงผลของการฝึกและอบรม
๓. เครื่องแต่งกายหนึ่งสำหรับ ถ้าของตนเองไม่มี

มาตรา ๑๙ เมื่อถึงคราวให้ออกไปเป็นอิสระ หากปรากฏว่าเด็กป่วยหนักหรือไม่มีที่จะไปอยู่ หรือไม่มีทางดำรงชีพ อธิบดีจะอนุญาตให้คงอยู่ในสถานฝึกและอบรมก็ได้ แต่เด็กนั้นจกต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่จะอยู่ต่อไป

นอกจากในกรณีป่วยหนัก อธิบดีจะอนุญาตให้เด็กอยู่ต่อไปในสถานฝึกและอบ

รมจนเกินอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ไม่ได้

มาตรา ๒๐ ภายใต้บทแห่งพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีจะจัดให้มีการสงเคราะห์
เด็กซึ่งได้ออกไปเป็นอิสระแล้วก็ได้

เด็กที่ได้รับการสงเคราะห์ตามวรรคต้นจะต้องอยู่ภายใต้กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ
และเงื่อนไขแห่งการสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๒๑ เด็กที่ได้รับการความไว้วางใจหรือการยอนผันให้ไปนอกเขตสถาน
ฝึกและอบรม หากกระทำผิดวินัยหรือเงื่อนไขที่กำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจนำตัวส่ง
สถานฝึกและอบรมได้โดยต้องมีหมายหรือคำ เนินการฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งอย่างใด

มาตรา ๒๒ ถ้าเด็กกระทำความผิดอาญาขึ้นภายใน เขตของสถานฝึกและอบรม
และความผิดนั้นเป็นเพียงความผิดฐานลหุโทษหรือฐานทำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเขตสถาน
ฝึกและอบรม หรือฐานประทุษร้ายต่อทรัพย์สินของสถานฝึกและอบรม หรือฐานพยายามหลบ
หนี แทนที่จะดำเนินเรื่องเพื่อการฟ้องร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
อธิบดีมีอำนาจวินิจฉัยให้ลงทัณฑ์ฐานละเมิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ข้อความตามมาตรานี้ไม่ตัดสิทธิของ เอกชนที่จะเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาหรือ
คดีแพ่งตั้งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ เด็กที่หลบหนีจากการควบคุมของ เจ้าพนักงานสถานฝึกและอบรม
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ศาลสั่งเพิ่มเวลาที่ต้องฝึกและอบรมขึ้นอีกตามที่เห็นควรแทนการ
ลงโทษอาญา แต่ต้องไม่เกินอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์

หากเด็กที่กระทำผิดตามวรรคต้นมีอายุในขณะหลบหนีครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ และ
ปรากฏว่าเคยหลบหนีมาแล้วแต่ก่อน ให้มีความผิดฐานหลบหนีที่คุมขัง

มาตรา ๒๔ ผู้ใดช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่เด็กช่วยประการใดๆ
ให้หลบหนีตั้งบัญญัติไว้ในมาตราก่อน มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท
หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าผู้กระทำผิดเป็นเจ้าพนักงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ

มาตรา ๒๔ วรรค ๒ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนโดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑ ดังต่อไปนี้

"ถ้าผู้กระทำผิดเป็น เจ้าพนักงานมีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการฝึกและอบรม หรือ เป็นเจ้าพนักงานสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ"

มาตรา ๒๕ เด็กที่ได้ออกเป็นอิสระไปแล้ว ไปกระทำความผิดอาญาขึ้นอีก หากศาลมีคำสั่งให้ส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมสำหรับความผิดในครั้งหลัง ให้เพิ่มเวลาส่งไปไว้ในสถานฝึกและอบรมเป็นทวีคูณ แต่ต้องไม่เกินอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์

มาตรา ๒๖ ให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าทรัพย์สินอย่างใดห้ามมิให้นำเข้ามาหรือมีไว้ในสถานฝึกและอบรม

มาตรา ๒๗ ผู้ใดเข้าไปในสถานฝึกและอบรมโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ดี หรือบังอาจรับจากหรือส่งมอบแก่เด็ก นำเข้ามาหรือเอาออกไปจากสถานฝึกและอบรมซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับหรือกฎแห่งสถานฝึกและอบรมก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้าผู้กระทำผิดเป็น เจ้าพนักงานมีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับสถานฝึกและอบรมหรือ กรมราชทัณฑ์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ

มาตรา ๒๗ วรรค ๒ เดิม ถูกยกเลิกและใช้ข้อความใหม่แทนโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑ ดังต่อไปนี้

"ถ้าผู้กระทำผิดเป็น เจ้าพนักงานมีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับสถานฝึกและอบรม หรือ เป็นเจ้าพนักงานสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ"

เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในสถานฝึกและอบรมโดยฝ่าฝืนบทมาตรานี้ ให้ริบเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็น

ไปตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจตั้งแ่งและถอดถอนพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎ
กระทรวง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม

รัฐมนตรี

กฎกระทรวงมหาดไทย

ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก

พุทธศักราช ๒๔๗๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กรณีความผิดอันจะพึงลงทัณฑ์สถานที ๗ นั้น กำหนดไว้ดังนี้ คือ

(๑) กระทำความผิดอาญานอกจากความผิดฐานอุทฺโฆ และความผิดอันได้กระทำโดยฐานประมาท

(๒) มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขซึ่งอธิบดีกำหนดไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕

(๓) คบหาสมาคมกับหญิงที่ค้าประเวณีหรือเข้าไปในสำนักของหญิงจำพวกนั้น

(๔) คบหาสมาคมกับผู้ที่ เป็นนักเลง เล่นการพนันหรือ เสพยาคติให้โทษหรือเข้าไปในวงเล่นการพนันหรือสถานที่ เสพยาคติให้โทษ

(๕) ประพฤติเกะกะระราน

ข้อ ๒ กรณีความผิดอันจะพึงลงทัณฑ์สถานที ๘ นั้นกำหนดไว้ดังนี้

(๑) กระทำความผิดอาญา

(๒) จงใจชักชวนหรือชักคำสั่งของพนักงานผู้มีหน้าที่ในการฝึกและอบรม

(๓) หลบหนีหรือพยายามหลบหนีออกจากเขตสถานฝึกและอบรม

(๔) ก่อกวนรบกวนเหตุอื่น ๆ

(๕) ประพฤติเกะกะระราน

(๖) กระทำความผิดอย่างอื่นซึ่งอธิบดีพิจารณาเห็นว่าร้ายแรง

ข้อ ๓ ในการลงทัณฑ์ตามข้อ ๑ และ ๒ นี้ ทัณฑ์ผู้ปกครองซึ่งประจำ
อยู่ใน สถานฝึกและอบรมต้องฟังคำชี้แจงของเด็กและตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน เมื่อการ
ตรวจสอบเป็นที่เชื่อฟังได้และเห็นสมควรแล้ว จึงให้ทัณฑ์ผู้ปกครองนั้นมีอำนาจจัดการ
ลงทัณฑ์ได้

ข้อ ๔ ไม้เรียวที่จะเย็บต้องมีขนาดไม่ยาวกว่า ๗๕ เซนติเมตร และ
เส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกินกว่า $๗ \frac{๒}{๕}$ มิลลิเมตร

ข้อ ๕ บรรดาทรัพย์สินต่อไปนี้ห้ามมิให้นำเข้ามาหรือมีไว้ในสถานฝึกและ
อบรม

- (๑) ศาสตราวุธซึ่งยังมีได้รับอนุมัติจากอธิบดี
- (๒) ยาเสพติดให้โทษตลอดจนเครื่องอุปกรณ์แห่งการใช้น้ำมัน เว้น
แต่เจ้าพนักงานนำมาสำหรับใช้ในการรักษาพยาบาล
- (๓) เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นการพนันชนิดต่อ

กฏให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ข้าราชการอาสาสมัคร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

พระราชกฤษฎีกา

มอบอำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก

พุทธศักราช ๒๔๗๕

ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ทำการแทน พ.ศ. ๒๔๗๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมอบอำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ทำการแทนอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๕ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกามอบอำนาจของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ทำการแทน พ.ศ. ๒๔๗๕"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ อำนาจของรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ทำการแทนในนามรัฐ

มนตรีไต่ถว

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราช

กฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ

จัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

เป็นปีที่ ๑๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "อชิบดี" ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"อชิบดี" หมายความว่า อชิบดีกรมประชาสงเคราะห์

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสถานฝึกและอบรม หรือเป็นเจ้าพนักงานสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสถานฝึกและอบรม หรือเป็นเจ้าพนักงานสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ให้เพิ่มโทษเป็นทวีคูณ"

มาตรา ๖ การฝึกและอบรมเด็กตามพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ปฏิบัติอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนไปอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของกรมประชาสงเคราะห์เพื่อกำเนินการต่อไป

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ

ควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๔๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๔๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๔๒

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรควบคุมเด็กและนักเรียน เพื่อให้เป็นพลเมืองดี และให้ได้รับการศึกษาตามควร

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๔๑"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ใช้เฉพาะท้องที่ที่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ในท้องที่ใด ในท้องที่นั้นให้ยกเลิกมาตรา ๕ (ข) และ (ค) แห่งพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๓๕ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งมีข้อความขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า เด็กชายซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เด็กหญิงซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงสิบห้าปีบริบูรณ์

"นักเรียน" หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังรับการศึกษาชั้นประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษาทั้งในประเภทสามัญศึกษาหรืออาชีวศึกษา อยู่ในโรงเรียนของรัฐบาล เทศบาล หรือประชาบาล หรือโรงเรียนราษฎร์ นอกจากโรงเรียนซึ่งระบุยกเว้นไว้ใน กฎกระทรวง

"เด็กอนาคา" หมายความว่า เด็กซึ่งไม่มีทางเลี้ยงชีพหรือประกอบกร อาชีพอย่างใด และ

(ก) ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองควบคุมดูแล หรือ

(ข) มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง แต่ศาลได้สั่งให้ถอนอำนาจปกครองเสีย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระ ราชบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงาน" หมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้ซึ่ง รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้

"ที่สาธารณสถาน" หมายความว่า บรรดาที่ต่าง ๆ จะเป็นที่มีเขตสถาน กิจที่ หรือเป็นที่ว่างเปล่ากิติ ซึ่งสาธารณชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจแต่งตั้ง และถอดถอนเจ้าพนักงาน และกำหนดกรมเจ้าหน้าที่ในการนี้ ตลอดทั้งออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การควบคุมเด็ก

มาตรา ๖ เด็กใดที่เยาว์เรือนอยู่ในที่สาธารณสถาน แสดงเป็นที่น่าสงสัย ว่าไม่มีที่อยู่อาศัยกิติ ไม่มีทางเลี้ยงชีพกิติ ติเยวขอทาน หรือทำความรำคาญแก่ผู้สัญจรไป

มากก็ หรือประพฤตินไม่สมควรแก่วัยตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ดี ให้เจ้าพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจชักถามเด็กนั้น และถ้าเห็นสมควรให้นำตัวไปยังสถานีตำรวจ ที่ใกล้เคียงที่สุด เพื่อทำการสอบสวนฐานะอันแท้จริงของเด็กนั้น

มาตรา ๗ เมื่อได้ทำการสอบสวนแล้ว ถ้าความปรากฏว่า เด็กนั้นเป็นนักเรียนหรือเป็นเด็กอนาถา ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดการตามบทบัญญัติของ มาตราที่เกี่ยวกับนักเรียน หรือเด็กอนาถา แต่ถ้าความปรากฏว่า เด็กนั้นมีได้เป็นนักเรียน หรือเป็นเด็กอนาถา ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมเด็กนั้นไว้ แล้วแจ้งให้ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กนั้นมารับตัวไป และให้ว่ากล่าวบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็ก นั้นในการที่ปล่อยให้เด็กเที่ยวเร่รอนและประพฤตินฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖

มาตรา ๘ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ยังคงปล่อยให้เด็กนั้นฝ่าฝืนบท บัญญัติมาตรา ๖ อีก ในครั้งที่สองนี้ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจเรียก ประกันทานบนแก่มิดามารดาหรือผู้ปกครอง ให้สัญญาว่าจะระวางควบคุมเด็กนั้นให้ประพฤติ ตนดี ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองผิดทานบนโดยเด็กนั้นได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ ขึ้นอีก เป็นครั้งที่สาม ก็ให้ปรับบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กนั้นไม่เกินสิบบาท และถ้าบิดามารดา หรือผู้ปกครองยังคงปล่อยให้เด็กนั้นฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ อีกเป็นครั้งที่สี่ ให้ปรับ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กนั้นไม่เกินสิบบาทและให้ถือว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองใช้ อำนาจปกครองโดยมิชอบ อันอาจเป็นอันกรวยแก่อนามัยหรือจรรยาของเด็ก ในกรณีนี้ ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจรายงานให้กระทรวงธรรมการพิจารณาต่อไปตามความ ในมาตรา ๑๕ วรรค ๒

หมวด ๒

การควบคุมนักเรียน

มาตรา ๙ ให้มีเครื่องแบบหรือเครื่องหมาย แสดงการเข้ามักเรียนต่างกัน ตามโรงเรียนที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เมื่ออยู่ในโรงเรียนหรือในที่สาธารณะสถาน นักเรียนจะต้องสวมเครื่องแบบหรือมีเครื่องหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ นักเรียนใดเที่ยวเร่รอนในที่สาธารณะสถาน ทำความรำคาญให้แก่ผู้สัญจรไปมาที่ดี หรือประพฤติคนไม่สมควรแก่วัยหรือแก่สภาพของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ดี ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวไปควบคุมไว้ และให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในที่สาธารณะสถาน ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจซักถามผู้ที่สงสัยว่าเป็นนักเรียน แต่มิได้สวมเครื่องแบบหรือมีเครื่องหมาย เพื่อทราบว่าเป็นนักเรียน

เมื่อซักถามได้ความว่าผู้นั้นเป็นนักเรียน ให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวไปควบคุมไว้ และให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจซักถามผู้ที่สงสัยว่าเป็นนักเรียนตามมาตรา ๑๒ ถ้าความปรากฏว่าผู้นั้นไม่ใช่ นักเรียน ก็ให้ปล่อยตัวไป แต่ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นเป็นเด็กหรือเด็กอนาถาให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการควบคุมเด็กหรือเด็กอนาถามาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การควบคุมเด็กอนาถา

มาตรา ๑๔ ให้เด็กอนาถาตามความในพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในความปกครองของกระทรวงธรรมการ

มาตรา ๑๕ เมื่อกระทรวงธรรมการพิจารณาเห็นสมควร อาจขอให้ศาลตั้งให้กรมใดในกระทรวงธรรมการ เป็นกรมเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นผู้ปกครองเด็กซึ่งเป็นเด็กอนาถาได้

อนึ่ง เด็กหรือนักเรียนใดแม้จะมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองแล้วก็ดี ถ้า

ปรากฏว่ามีบิดามารดาหรือผู้ปกครองใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบไปในทางที่อาจเป็นอันตราย แก่อนามัยหรือจรรยาเด็กหรือนักเรียนนั้น เมื่อกรมเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควร ให้มี อำนาจร้องต่อศาลขอให้ถอนอำนาจปกครองจากบุคคล เช่นว่านั้นตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕๒ เสียบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ และให้มีอำนาจที่จะขอให้ศาล ตั้งกรมเจ้าหน้าที่เป็นผู้ปกครอง เด็กหรือนักเรียนนั้นแทนได้

มาตรา ๑๖ ให้กรมเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดส่งผู้ที่ตกมาอยู่ในอำนาจปกครอง ของกรมนี้ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือผู้ที่อยู่ในระหว่างที่กรมเจ้าหน้าที่กำลังพิจารณา หรือ ระหว่างที่ขอให้ศาลตั้งกรมเจ้าหน้าที่เป็นผู้ปกครองไปไว้ยังโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะ เพื่ออบรมให้ประพฤตินักเรียนเรียบร้อย ให้ได้รับการศึกษา มีความรู้ทั่วไป มีวิชาชีพ ตามที่กรม เจ้าหน้าที่จะพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา ๑๗ ผู้ที่ถูกส่งไปไว้ในโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะนี้ ถ้าปรากฏ ว่ามีบิดามารดาหรือผู้ปกครองเดิมอยู่ และเป็นผู้มีทางเลี้ยงชีพ ให้กรมเจ้าหน้าที่มีอำนาจ พิจารณาเรียกให้มีบิดามารดา หรือผู้ปกครองเดิมของผู้นั้น ชดใช้ค่าเลี้ยงดูผู้นั้นได้ตามสม ควบ

มาตรา ๑๘ เมื่อผู้ที่อยู่ในโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ ศึกษาจบหลักสูตร หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว ให้อำนาจปกครองของกรมเจ้าหน้าที่สิ้นสุดลงสำหรับผู้นั้น

มาตรา ๑๙ เด็กซึ่งศาลสั่งให้ส่งไปไว้ในโรงเรียนฝึกอาชีพ ตามความใน มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ให้จัดส่งไปไว้ยังโศ วิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะตามความในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดไม่มีสิทธิแต่จะเครื่องแบบนักเรียน หรือประดับเครื่องหมาย นักเรียนโดยชอบด้วยกฎหมาย บังอาจแต่งหรือเลียนเครื่องแบบหรือเครื่องหมายหรือจัก

หรืออุกฤษฏ์ให้ผู้ใดกระทำการดังกล่าวแล้วก็ดี ถ้าการกระทำที่ว่ามานี้ให้ปรากฏแก่บุคคลใด ๆ โดยเจตนาจะให้บุคคลนั้น ๆ เชื้อดี้อ หรือเข้าใจว่าผู้แต่งเป็นนักเรียน ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันเป็นทางให้เด็กหรือนักเรียนฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พินุลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา

ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๒

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑ ในท้องถิ่นบางแห่ง

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑ จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ นับแต่วันใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑ ทุกบททุกมาตราในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้ ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พินุลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวงกรรมการและกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน
พุทธศักราช ๒๔๘๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกรรมการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้โรงเรียนที่ระบุไว้ต่อไปนี้ ได้รับความยกเว้นตามความในมาตรา ๔ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑

(๑) โรงเรียนอาชีพที่รับเฉพาะนักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ย่างเข้าปีที่ ๑๘ ขึ้นไป

(๒) โรงเรียนที่ทำการสอนเฉพาะศาสนา หรือทำการสอนโดยเฉพาะทาง
ไปรษณีย์

ข้อ ๒ ความประพฤติกิ่งต่อไปนี้ เป็นความประพฤติที่ไม่สมควรแก่วัยของเด็ก ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๑

(๑) สูบบุหรี่หรือเสพยาสุรา หรือเสพยาของเมาอย่างอื่น

(๒) รวมประเวณีหรือสมาคมกับหญิงนครโสเภณี

(๓) เล่นการพนันหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายการพนัน เช่น หยอดหลุม หอยกอง บอหนุ่ ดอตอก ตอกแง ตอกสตาจค

(๔) เข้าไปในสถานที่จำหน่ายสุรา เว้นไว้แต่พิสูจน์ได้ว่ามิได้เข้าไปเพื่อ
เสพยาหรือซื้อสุรา

(๕) เข้าไปในโรงหญิงนครโสเภณี เว้นไว้แต่เป็นผู้ที่จดทะเบียนอาศัยไว้แล้ว

(๖) เข้าไปในโรงรับจำนำ เว้นไว้แต่จะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในโรงรับจำนำนั้น

ข้อ ๓ ความประพฤติกิ่งต่อไปนี้ เป็นความประพฤติที่ไม่สมควรแก่สภาพของ
นักเรียนตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช

๒๔๕๑

(๑) ความประพฤติตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒

(๒) แสดงกิริยาวาจาหรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ

(๓) ประพฤติตนในทำนองชู้สาว

(๔) เที้ยวเตรเวลาดกลางคืนระหว่างเวลา ๒๒ นาฬิกา ถึง ๔ นาฬิกาวันรุ่งขึ้น เว้นไว้แต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือได้รับอนุญาตจากโรงเรียนเนื่องในงานที่โรงเรียนมีกิจเกี่ยวข้อง

(๕) แต่งกายผิดระเบียบการแต่งกายซึ่งระบุไว้ในข้อ ๔

ข้อ ๔ เครื่องแบบอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเครื่องแบบของนักเรียนตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑

(ก) เครื่องแบบนักเรียน ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน

(ข) เครื่องแบบยุวชนทหารและยุวนารี ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบยุวชน

(ค) เครื่องแบบลูกเสือตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบลูกเสือ และเครื่องแบบสมาชิกอนุสภาอากาศหญิง

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๒

สินธุสงครามชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

เชวงศักดิ์สงคราม

สังฆการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงธรรมการ
เรื่อง ตั้งกรมเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน
พุทธศักราช ๒๔๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้ตั้งให้กรมวิชาการ กระทรวงธรรม
การ เป็นกรมเจ้าหน้าที่

ประกาศมา ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๒

สินธุสงครามชัย

รัฐมนตรี

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง ตั้งกรมเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน
พุทธศักราช ๒๔๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ตั้งให้กรมประชาสัมพันธ์
กระทรวงมหาดไทย เป็นกรมเจ้าหน้าที่

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๔

เชวงศักดิ์สงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รายชื่อหนังสือและเอกสารที่ไข่ประกอบการค้นคว้า

หนังสือและเอกสารภาษาไทย

กรมกระทรวง พ.ศ. ๒๔๙๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

พ.ศ. ๒๔๙๔

กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์, กระทรวงยุติธรรมและศาลยุติธรรม, ลายพระหัตถ์, พระนคร:

โรงพิมพ์องค์การโทรศัพทแห่งชาติไทย, ๒๕๐๔

กิตติ สีนันทน์, ข้อสังเกตจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง รอบปี พ.ศ. ๒๕๐๖, บรรยาย

ทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๗

เกษม อุทยานัน, สังคมวิทยา, พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, ๒๕๐๖

คมกริช วัฒนเสถียร, "ลักษณะพิเศษของศาล," คุณพาน, พระนคร: โรงพิมพ์ริ้วกรมอาทิตย์,

พฤศจิกายน ๒๕๐๖

คมกริช วัฒนเสถียร, ศาลคดีเด็กและเยาวชน, พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร,

๒๕๐๗

คณะสำรวจเศรษฐกิจของธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อบูรณะและวิวัฒนาการ, โครงการพัฒนา

ของรัฐบาลประเทศไทย, พระนคร: กองการพิมพ์สลากกินแบ่ง, ๒๕๐๓

จันทน์ สันตะบุตร, "เด็กและเยาวชนที่สังคมล้ม," คุณพาน, พระนคร: โรงพิมพ์ริ้วกรมอาทิตย์,

กันยายน ๒๕๐๖

ไชยเจริญ สันติศิริ; ปัญหาอาชญากรรม, พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเกษม, ๒๕๐๐

ไชยเจริญ สันติศิริ, วิธีการปฏิบัติต่อเด็ก เมื่อกระทำผิดและการพิจารณาคดีในศาลคดีเด็กและ

เยาวชน, โรงเรียนสืบสวนกรมตำรวจ, พระนคร: โรงพิมพ์รวมมิตรไทย, ๒๔๙๘

นาฏเฉลิมว สุมาวงศ์, "ปัญหาวัยรุ่นในประเทศไทย," จุลสารวิจัยสังคมศาสตร์, สัปดาห์ที่ ๑๓,

พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, ตุลาคม ๒๕๐๖

เนติบัณฑิตยสภา," ศาสดคีเก็กและเยาวชนกลาง;" บทบัญญัติ, พระนคร: บริษัทคณะช่างจำกัก,

๒๔๙๖

ประกาศ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม ฉบับที่ ๓๓ พ.ศ. ๒๕๐๔, ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๐๔
ประชาสงเคราะห์, กรม, "การปฏิบัติทอเด็กและเยาวชนที่ผิดกฎหมาย และที่มีปัญหาทางความ
ประพฤดี," พิมพ์โรเนียว

ประชาสงเคราะห์, กรม, รายงานประจำปี ๒๕๐๒, พระนคร : โรงพิมพ์มหาคไทย, ๒๕๐๒
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายอาญา

ประสาท หลักศิดา, " ปัญหาสังคม," จุดสารวิจัยสังคมศาสตร์, สัปดาห์ที่ ๔, พระนคร : โรงพิมพ์
สมาคมสังคมศาสตร์, มีนาคม ๒๕๐๖

ประสาท หลักศิดา, ปัญหาสังคม, พิมพ์ครั้งที่ ๑, พระนคร : ทางหุ้นส่วนจำกักไทยวิเนนาพานิช,
๒๕๐๔

ฝน แสงสิงแก้ว, "งานสุขภาพจิต ของกระทรวงสาธารณสุข," หนังสืออนุสรณ์ กระทรวงสาธารณสุข
ครบ ๒๐ ปี, พระนคร : โรงพิมพ์ไทยเกษม, ๒๕๐๕

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาสดคีเก็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาสดคีเก็กและเยาวชนกลาง พ.ศ. ๒๔๙๔, แก้ไขเพิ่มเติม โดยฉบับที่ ๒
พ.ศ. ๒๕๐๖

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาณาคคีเก็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔, แก้ไขเพิ่มเติม โดยฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๖

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาณาคคีเก็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔,

พระราชกฤษฎีกาแบ่งแยกกิจการ ของสถานพิิจและคุ้มครองเด็กต่าง พ.ศ. ๒๕๐๓, พระนคร:
โรงพิมพ์ทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๐๓

มหาคไทย, กรม, ระเบียบว่าด้วยการสอบสวนคคีเก็กและเยาวชน, ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๕
ยง เหลืองรังษี, เยาวชนกับความมั่นคงของชาติ, เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร, (สำเนา: ๒๕๐๕)

บุษิณธรรม, กระทรง, รายงานความก้าวหน้าของกิจการในรอบปีที่ ๔ แห่งการปฏิวัติ, เล่ม ๓

พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๐๕

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๐๖ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ พระนคร:

โรงพิมพ์ทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ราชกิจจานุเบกษา, ปีที่ ๗๗ ตอนที่ ๖๘ (ฉบับพิเศษ), ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๐๓ พระนคร :

โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

ราชทัณฑ์, กรม, "สถาบันการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด สำหรับอาชญา

และตะวันออกไกลของสหประชาชาติ", วารสารราชทัณฑ์, ปีที่ ๑๐ เล่ม ๕ พระนคร:

โรงพิมพ์มหาดไทย, กันยายน - ตุลาคม ๒๕๐๕

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, "การแก้ไขเด็กกระทำผิด," พิมพ์โรเนียว: ๒๕๐๖

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, "การส่งเคราะห์เด็กและเยาวชนโดยศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง,"

กฎหมาย, เล่ม ๑ ปีที่ ๑๐, พระนคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, มกราคม ๒๕๐๖

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, ระเบียบว่าด้วยการดำเนินของสถานเด็กและอบรม และสถาน

เด็กและอบรม

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๕, พระนคร: โรงพิมพ์ตรีวิกรมวิทย, ๒๕๕๕

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๖, พระนคร: โรงพิมพ์ตรีวิกรมวิทย, ๒๕๕๖

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๗, พระนคร: โรงพิมพ์ตรีวิกรมวิทย, ๒๕๕๗

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๘, พระนคร: โรงพิมพ์ตรีวิกรมวิทย, ๒๕๕๘

ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๕๙, พระนคร: โรงพิมพ์ตรีวิกรมวิทย, ๒๕๕๙

ศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๐, พระนคร : โรงพิมพ์ศรีวิกรมชาติ, ๒๕๐๐
ศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง, รายงานประจำปี ๒๕๐๑, พระนคร : โรงพิมพ์ศรีวิกรมชาติ,

๒๕๐๑

ศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนกลาง, เอกสารแนะนำศาสตราจารย์เด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา, พระนคร :
โรงพิมพ์ศรีวิกรมชาติ, ๒๕๐๕

สง่า สันติสุข, กฎหมายเกี่ยวกับความผิดของเด็กและเยาวชน, (คำบรรยายที่ปริยธาดา)
พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖

สง่า สันติสุข, คู่มือพนักงานคุมประพฤติ, "รายงานการฝึกและคุมงานในต่างประเทศ" พิมพ์
โรเนียว ๒๕๐๖

สง่า สันติสุข, อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยาโดยพิศการ, พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๐๖

สมคิด ศรีสังข์, การคุมประพฤติเด็กและเยาวชน, พระนคร : สำนักงาน อ.เมธี, ๒๕๐๔
สุภา มาลากุล, "สุขภาพจิต สิ่งแวดล้อมและบุคคลิกลักษณะ"; จุดสารวิจัยสังคมศาสตร์,
ฉบับที่ ๔ พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์, มีนาคม ๒๕๐๖

สุวรรณ รื่นยศ, "การช่วยเหลือเด็กเนื่องในงานที่ระลึกดวงวันเด็กแห่งชาติ"; การประชุมสงเคราะห์,
ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๕ พระนคร : โรงพิมพ์หาคไทย, ตุลาคม ๒๕๐๖

เสริม บุณยะพิธานนท์, "ปัญหาอันธพาลในประเทศไทย ตามโครงการของสภาวิจัยแห่งชาติ"; (ตอน ๒),
จุดสารวิจัยสังคมศาสตร์, ฉบับที่ ๔ พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์,
เมษายน ๒๕๐๖

สำนักงานกลางปราบปรามยาเสพติดให้โทษ, เอกสารเผยแพร่เรื่องยาเสพติดให้โทษชนิดอื่น,
ฉบับที่ ๑ พระนคร : โรงพิมพ์ทักษิณ, ๒๕๐๕

หยุด แสงอุทัย, คำอธิบายกฎหมายศาลเด็ก, พระนคร : โรงพิมพ์อุคม, ๒๕๔๔

อาชวัน วายวานนท์, "ปัญหาสังคมของประเทศไทย," จุดสารวิจัยสังคมศาสตร์,

สัปดาห์ที่ ๒ พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมนักสังคมศาสตร์, มีนาคม ๒๕๐๖

๑. สายสนั่น, "สถาบันแก้ไขความประพฤติ," วารสารราชบัณฑิต, ปีที่ ๗ เล่ม ๒ พระนคร :

โรงพิมพ์มหาดไทย, ธันวาคม ๒๕๐๖

หนังสือและเอกสารภาษาไทย

- Barnes, Harry Elmer and Negley K. Teeters, New Horizon in Criminology, Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall Inc., 1959;
Robert G. Caldwell, Criminology, New York: The Roland Press Co., 1956.
- Block, Herbert A. and Frank T. Flynn, Delinquency, New York: Random House, 1956.
- British Government Publication, Six Report on the work of the Children's Department, May 1951.
- Burt, Cyril, The Young Delinquent, London: University of London Press Ltd., 1948.
- Carr, Lowell Julliard, Delinquent Control, New York: Harper & Brothers, 1941.
- Cavengh, W.E., The Child and the Court, London: London Victor Golliangz Ltd., 1959
- Children's Bureau, Standard for Specialized Courts Dealing with Children, Washington 25 D.C.: United States Government Printing Office, 1954.
- Chute, Charles Lionel and Majorree Bell, Crime, Courts, and Probation, New York: The Macmillan Company, 1956.
- Cohen, Albert K., Delinquent Boys, Glencoe, Illinois: The Free Press, 1955.
- Dressler, David, Practice and Theory of Probation and Parole, New York: Columbia University Press, 1959.
- Ferri Enrico, Criminal Sociology, Boston: Brown and Company, 1917.
- Glasser, Danial, Criminality and Behavioral Images, The American Journal of Sociology 61, March 1956.
- Glueck, Sheldon, The Problem of Delinquency, Boston: Houghton Mifflin, 1959; Sophia M. Robinson, Juvenile Delinquency: Its Nature and Control, New York: Henry Holt & Co., 1960.
- Gardini, G.I., Adult Parole, NPPA Journal, Vol. 3 No. 4, New York: 1957.
- Goring, Charles B., The English Convict, London: H.M. Stationery Offices, Darling & Son Ltd., 1913
- Grunhut, Max, Juvenile Offender Before The Court, Oxford: The Clarrendon Press, 1956.

Healy, William, The Individual Delinquent, Boston: Little Brown & Company, 1922.

Hooton, Earnest A., Crime and the Man and the American Criminal, Cambridge: Harvard University Press, 1939.

Housden, Leslie George, The Prevention of Cruelty to Children, London: The Alden Press, A.W. Bain & Co. Ltd., 1955.

Lander, Bernard, Towards and Understanding of Juvenile Delinquency, New York: Columbia University Press, 1954.

Lindesmith, Alfred R., Opiate Addiction, Bloomington: Principia Press, 1947; Donald R. Cressey, Other People's Money: A study in the Social Psychology of Embezzlement, Glencoe: Illinois: The Free Press, 1953.

Lou, Herbert H., Juvenile Courts in The United States, Chapel Hill, N.C.: The University of North Carolina Press, 1927.

Neumayer, Martin H., Juvenile Delinquency in Modern Society, New Jersey: D. Van Nostrand Co. Inc., 1961.

Norman, Sherwood, Juvenile Detention, NPPA Journal, Vol. 3 No. 4, New York: 1957.

Radzinowick, L., The Results of Probation, Department of Criminal Science Faculty of Law, University of Cambridge, New York: Macmillan & Company Ltd., 1958.

Reckless, Walter C., The Crime Problem, New York: Appleton-Century Crofts Inc., 1955.

Sheldon, William H., Varieties of Delinquent Youth, New York: Harper & Brothers, 1949.

Sutherland, Edwin H., Principle of Criminology, New York: J.B. Lippincott Co., 1947.

Taft, Donald R., Criminology, Third Edition, New York: Macmillan Co., 1956.

Turner, Cecil, Kenny's Outlines of Criminal Law, Cambridge: University Press, 1947.

United Nations, Probation and Related Measures, New York: 1951.

U.S. Department of Justice, The Attorney General's Survey of Release Procedure, Vol. 11, 1939.

Young, Paul V., Social Treatment in Probation and Delinquent, New York: McGraw-Hill Book Company Inc., 1937.

ประวัติชีวิต

เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๐

พ.ศ. ๒๔๘๙ - ๒๔๙๒	จบชั้นประถมศึกษา
พ.ศ. ๒๔๙๔ - ๒๔๙๖	จบชั้นมัธยมศึกษา
พ.ศ. ๒๔๙๗ - ๒๔๙๘	จบชั้นเตรียมอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๔๙๙ - ๒๕๐๒	จบชั้นปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์ สาขาการคลัง (เกียรตินิยมอันดับ ๒) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๒๕๐๕	จบชั้นปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๐๕	ได้รับทุนจากสภาวิจัยแห่งชาติ ให้ทำการวิจัยเรื่อง "สาเหตุที่เด็กและเยาวชนกลางกับการกระทำผิดกฎหมาย ของเด็กและเยาวชน"
พ.ศ. ๒๕๐๗	ได้รับทุนจากมูลนิธิฟุลไบรท์ (Fulbright Fellowship) ให้ไปศึกษาต่อในชั้นปริญญาโททาง Social Work ณ สหรัฐอเมริกา
๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓	ได้เข้ารับราชการ เป็นอาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนกระทั่งปัจจุบัน.